اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

سه‌شنبه • ۲۳ اسفند ۱۴۰۱ • ۲۱ شعبان ۱۴۴۴ • ۱۴ مارس ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۴۰ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

کنترل یک‌سوم لیتیوم جهان در دست چین

بـه گفتـه UBS AG، تلاش‌های چین بـرای افزایش اسـتخراج لیتیوم می‌تواند باعث شـود که این کشـور تا اواسـط دهه یک سـوم عرضه جهان را به خود اختصاص دهـد. این بانک انتظار دارد که معادن تحت کنترل چین، ازجمله پروژه‌هایی در افریقا، تولید خود را تا سـال ۲۰۲۵ از ۱۹۴۰۰۰ تن در سـال ۲۰۲۲ به ۷۰۵۰۰۰ تن افزایش دهند. این امر سهم چین از ماده معدنی حیاتی...

۵

توسعه زیرساخت‌ها برای صنایع حیاتی است

معدن یکی از بسـترهای اصلی توسـعه اقتصادی کشور اسـت، بااین‌وجـود بهره‌منـدی از این ظرفیـت خدادای نیازمند سیاسـت‌گذاری دقیق، کارشناسی و اصولی است. بااین‌وجـود نگاه کلی به عملکرد فعـالان بخش معدن در طول یک سـال اخیر حکایت از نبود این نگاه کارشناسی به مسـائل دارد. در چنین فضایی از یک‌سو رونق از تولید رخت بربسته است. از سوی دیگر نیز فعالان صنعتی...

۲

آموزش، گره‌گشای چالش‌های معدن

۴

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

استاندارد، ضامن تامین کیفیت محصولات

۲

تیترهای روز

وابستگی تداوم تولید به صادرات

۷

لیتیوم قهاوند در راه جهانی شدن

یک هفته پـس از تایید خبر کشـف معدن لیتیوم در دشت قهاوند، رویترز از فساد شرکت Piedmont یکی از زیرمجموعه‌های تسلا در معـادن آتلانتیک غنا خبر داد تـا بازار جهانی لیتیـوم در بـدو ورود معادن قهاونـد روزهای ملتهبـی را تجربـه کنند. رویترز مدعی‌شـده احتمـال توقف کار در معـادن آتلانتیک وجود دارد. هفتـه گذشـته اخباری پیرامون کشـف دو معـدن لیتیـوم در دشـت قهاوند منتشـر شـد و خیلی سریع به تایید مسـئولان وزارت صعنت رسـید. براسـاس گزارشـات اولیه این دو معـدن ۵ تا ۶ کیلومترمربع مسـاحت دارند و ذخایـر احتمالی آنهـا ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کانسـنگ لیتیوم است. در بدو ورود معادن قهاوند به عرصه لیتیوم جهانی...

۶

توافق جدید، عامل انتقال سرمایه به بورس

۸

نوبت دوم

فراخوان ارزیابی کیفی مرحله اول

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) در نظر دارد پروژه‌های ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	فهرست بهاء	زمان بازگشایی پاکت‌ها	حداقل پایه مورد نیاز (راه)
۱	احداث دیوار و محوطه‌سازی و تکمیل ساختمان اداره راهداری شهرستان راسک	شهرستان راسک	۳۶,۰۰۱,۳۸۱,۱۷۴	ابنیه ۱۴۰۱	۱۴۰۲/۰۱/۲۱ ساعت ۹ صبح	حداقل پایه مورد نیاز (راه) براساس بخشنامه شماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موضوع: حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران
۲	احداث نمازخانه بین‌راهی دتشیاری (سه‌راهی تگور)	شهرستان دشتیاری	۳۳,۱۳۴,۹۹۵,۶۶۳	ابنیه ۱۴۰۱	۱۴۰۲/۰۱/۲۱ ساعت ۹:۳۰ صبح	
۳	عملیات بازگشایی محور فنوج - تنگ سرمه حدفاصل کیلومتر ۷۰۰+۲۶ الی ۴۰۰+۳۲	شهرستان فنوج	۲۷۸,۵۵۹,۵۹۰,۴۰۰	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱	۱۴۰۲/۰۱/۲۱ ساعت ۱۰ صبح	

لذا از کلیه شـرکت‌هایی که شـرایط لازم جهت اجرای پروژه مذکور را دارند دعـوت به عمل می‌آید اسناد ارزیابی توان اجرای کار را از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکـی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir دریافت نمایند.

لازم بـه ذکـر است کلیه مراحل برگـزاری مناقصه از دریافـت اسناد مناقصه تـا ارائه پیشنهـاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریـق سامانه فوق انجام خواهد شـد. بنابرایـن لازم است مناقصه‌گران در صورت عـدم عضویت قبلی، مراحـل ثبت‌نام در سایت مذکـور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

۱۴۰۱/۱۲/۲۲ الی ۶ بعدازظهر مورخه **۱۴۰۱/۱۲/۲۸**

آخرین مهلت بارگذاری اسـناد ارزیابی کیفی در سایت جهت شرکت در فرآیند ارزیابی کیفی: ساعت ۸ صبح مورخه **۱۴۰۲/۰۱/۱۹**

کارفرمـا در قبـال پرداخت، پیش‌پرداخـت هیچ‌گونه تعهدی نـدارد. در صورت تخصیص اعتبار پیش‌پرداخت پرداخت می‌شود.

مهلـت دریافـت اسـناد ارزیابی کیفـی از سـایت: ساعت ۸ صبـح مورخه

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۲۳

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای (نوبت دوم)

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) در نظر دارد پروژه‌های ذیل را

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	زمان بازگشایی پاکت‌ها	فهرست بهاء
۱	عملیات بهسازی پل شهدای وحدت پیشین	شهرستان راسک	۳۰,۴۴۲,۰۴۲,۱۴۰	۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۹ صبح	راهداری ۱۴۰۱
۲	زیرسازی و روکش آسفالت محورهای روستایی سگندکی - کوره‌ها	شهرستان کنارک	۷۰,۲۵۲,۰۵۷,۱۴۷	۳,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۹:۳۰ صبح	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱
۳	زیرسازی و روکش آسفالت محورهای روستایی بزپیران - نلان به طول ۳ کیلومتر	شهرستان بمپور	۷۰,۲۵۷,۴۹۱,۵۰۱	۳,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۱۰ صبح	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱
۴	اجرای عملیات بهسازی محور ایرانشهر - بژمان	شهرستان ایرانشهر	۱۹۹,۴۶۶,۰۰۰,۰۰۰	۹,۹۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۱۰:۳۰ صبح	راهداری ۱۴۰۱
۵	خرید یک دستگاه کمرشکن چهارمخور شترگلویی - ترازویی	-	-	۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۱۱ صبح	-
۶	عملیات احداث سه دستگاه پل خاص در بخش پلان شهرستان چابهار و محور چابهار - دج	شهرستان دشتیاری	۴۴,۲۱۸,۴۹۳,۹۸۸	۳,۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۰۱/۲۰ ساعت ۱۱:۳۰ صبح	راهداری ۱۴۰۱

به صورتمناقصه عمومی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عـدم عضویـت قبلی، مراحل ثبت‌نـام در سایت مذکور و دریافـت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

مهلت دریافت اسـناد مناقصه از سایت: ساعت ۸ صبح مورخه **۱۴۰۱/۱۲/۲۲** الی ۶ بعدازظهر مورخه **۱۴۰۱/۱۲/۲۸**

آخرین مهلت بارگذاری اسناد در سایت جهت شرکت در مناقصه: ساعت ۸ صبح مورخه **۱۴۰۲/۰۱/۱۹**

ضمنـا پاکت الـف حداکثر تا تاریـخ **۱۴۰۲/۰۱/۱۹** ساعت ۸ صبح بـه آدرس: استان سیسـتان و بلوچستان - شهر ایرانشهر - خیابان امام خمینی(ره) - اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) - تحویل دبیرخانه اداره کل گردد. کدپستی: ۹۹۱۶۹-۱۳۱۶۳ **تلفن:** ۳-۳۷۲۲۰۸۵۱-۰۵۴

حداقل پایه مـورد نیاز: براساس بخشنامه شـماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

موضوع: حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران

محـل برگـزاری جلسـه مناقصـه: دفتـر مدیـریت اداره کـل

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۲۳

روزگار معدن

اخبار

۲ سه‌شنبه
۲۳ اسفند ۱۴۰۱
۲۱ شعبان ۱۴۴۴
۱۴ مارس ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۴۰

سرمقاله

استاندارد، ضامن تامین کیفیت محصولات

منصور یزدی‌زاده
فعال صنعت فولاد

شاخص استاندارد در حوزه فولادسازی نیز موردتوجه قرار دارد و عملا بیمه‌کننده کیفیت محصولات فولادی است. توجه به استاندارد و شاخصه‌های آن در فرآیند تولید محصولات، زمینه رقابت‌پذیری هرچه بیشتر محصولات گوناگون را فراهم می‌کند. این شاخصه مهم برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، نقاط قوتی دارد. ازجمله آنکه مصرف‌کننده نسبت به کیفیت محصول خریداری شده اطمینان خاطر پیدا می‌کند و خریدار برای تولید محصولی منطبق با استانداردهای روز دنیا ناچار است فرآیند تولید خود را بروز کند و ارتقا بخشد. اهمیت استاندارد در فرآیند تولید محصولات به قدری است که این شاخصه در دنیای کنونی دیگر یک انتخاب به‌شمار نمی‌رود، بلکه از این استاندارد باید به‌عنوان ضرورتی انکارناپذیر و لازم‌الاجرا نام برد.

تولید فولاد در رده صنایع استراتژیک کشور قرار دارد. این صنعت با تکیه بر ذخایر انرژی و معدنی توسعه یافته است. در طول دهه‌های اخیر سرمایه قابل‌توجهی جذب این صنعت شده است. ظرفیت تولید فولاد کشور به مراتب بالاتر از میزان نیاز کشور به این محصول است؛ بنابراین صادرات، یکی از محرک‌های اصلی توسعه فولادسازی ایران بوده و بر همین اساس نیز از صنایع فولاد ایران انتظار می‌رود همپای رقبای خود فعالیت کنند. صنعت فولادسازی به‌عنوان یکی از صنایع پیشران و اثرگذار بر اقتصاد، موظف به رعایت شاخصه‌های استاندارد است. در ارزیابی عملکرد صنعت فولاد کشور و رعایت استانداردهای بین‌المللی باید تاکید کرد که استانداردهای ملی بر فرآیند تولید محصولات صنعتی حاکم است. با این وجود در مسیر تدوین شاخصه‌های استاندارد ملی، به سایر فاکتورهای استانداردسازی در کشورهای دیگر هم توجه می‌شود؛ بنابراین محصولات فولادی تولید شده در ایران که منطبق با شاخص‌ها و معیارهای سازمان استاندارد کشور هستند، سایر مشخصات کیفی تعیین‌شده در استانداردهای دیگر جهانی را هم پاس می‌کنند. البته برخی فولادسازان کشور برای حضور موفق در بازار جهانی، اقدام به اخذ استانداردهای بین‌المللی نیز می‌کنند که فروش محصولات آنها را در بازار رقابت جهانی تسهیل خواهد کرد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که استانداردهای حاکم بر محصولات فولادی، جزو سختگیرانه‌ترین استانداردها هستند. بدون تردید با در نظر گرفتن شاخصه‌های استانداردسازی و همچنین نیاز و سلیقه مشتریان می‌توان حضور یک فولادساز را در بازار جهانی تثبیت کرد. در همین حال باید خاطرنشان کرد همان‌طور که توجه به استاندارد و شاخصه‌های آن به‌منزله پیش‌شرطی برای حضور یک محصول در بازار جهانی است، به همین نسبت رعایت نکردن استانداردهای تولید نیز به‌منزله تهدیدی برای از دست رفتن بازار به‌شمار می‌رود. به بیانی دیگر کیفیت، رقابت‌پذیری، رضایت مشتری و سرمایه‌گذاری مهم‌ترین فاکتور تولید محصولات با قابلیت فروش جهانی است. حذف هرکدام از موارد یادشده به از دست رفتن بازار صادراتی یک محصول منتهی می‌شود. تولید محصولاتی منطبق با استانداردهای جهانی، اهمیت ویژه‌ای دارد، چراکه تولید چنین محصولاتی عملا مجوز حضور موفق یک محصول در بازار رقابت جهانی است. بنابراین بسیاری از فولادسازان کشور، به‌ویژه آنهاکه دغدغه حضور در بازار جهانی دارند، برای تولید محصولاتی با کیفیت مشابه نمونه‌های خارجی تلاش می‌کنند و عموما در این زمینه موفق هستند. حرکت در مسیر تولید محصولات منطبق با استانداردهای روز دنیا علاوه بر ارتقای فروش صادراتی، به بهبود عملکرد صنایع نیز منتهی می‌شود، چراکه تولیدکنندگان ناچارند انعطاف‌پذیری حداکثری را در یک سازمان را فراهم می‌کنند. از آنجاکه توجه به استاندارد و شاخصه‌های آن به‌منزله عنصر اصلی رقابت‌پذیری شناخته می‌شود، زمینه بقای بسیاری از صنایع کشور را فراهم می‌کند. با توجه به تمام موارد یادشده و اثرگذاری استاندارد بر تولید و حیات صنایع، امید می‌رود نظارت حداکثری بر فرآیند تولید محصولات و رعایت استانداردها جریان داشته باشد.

در بررسی عملکرد بخش معدن در سال ۱۴۰۰ مطرح شد

توسعه زیرساخت‌ها برای صنایع حیاتی است

مرضیه احقاقی

معدن یکی از بسترهای اصلی توسعه اقتصادی کشور است، بااین‌وجود بهره‌مندی از این ظرفیت خدادای نیازمند سیاست‌گذاری دقیق، کارشناسی و اصولی است. بااین‌وجود نگاه کلی به عملکرد فعالان بخش معدن در طول یک سال اخیر حکایت از نبود این نگاه کارشناسی به مسائل دارد. در چنین فضایی از یک‌سو رونق از تولید رخت بربسته است. از سوی دیگر نیز فعالان صنعتی به‌طور دائم گلایه‌مند شرایط هستند. بنابراین چنانچه عزمی راسخ برای بهبود شرایط وجود داشته باشد، تجدیدنظر اساسی در سیاست‌های حاکم بر صنایع ضروری به‌نظر می‌رسد.

عکس: روزگار معدن

چالش‌های فراگیر صنایع

حسن حسینقلی، فعال بخش معدن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با مشکلات متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند.

برخی از این چالش‌ها عمومی هستند و جدای از نوع فعالیت و تولید محصولات مختلف، از شرایط اقتصادی کشور نشأت می‌گیرند و عملکرد تمامی صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. بخش مهمی از چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع نیز از سیاست خارجی ایران نشأت می‌گیرند. درواقع صنایع تحت‌تاثیر روابط خارجی ایران و سایر کشورها هستند. تولید در سایه برقراری تعامل با سایر کشورها ممکن می‌شود. در شرایطی که به دلیل تحریم‌ها یا نبود تعامل سازنده با جهان، نقل‌وانتقالات پولی و بانکی ممنوع است، خسارت‌های سنگینی به صنعتگران تحمیل می‌شود.

وی افزود: در ادامه بی‌توجهی دولت‌ها به توسعه زیرساخت‌ها در حوزه‌های گوناگون حمل‌ونقل، انرژی و... مشکل دیگری است که اکنون به سد راه تولید و توسعه صنعتی کشور بدل شده است. صنعتگران در ماه‌های گرم سال با کمبود برق روبه‌رو هستند؛ محدودیتی که از میزان تولید آنها می‌کاهد و خسارت‌هایی را به خطوط تولید تحمیل می‌کند.

این فعال صنعت سرب و روی گفت: در روزهای سرد سال نیز محدودیت گاز به‌طورجدی مانع تولید صنعتگران شد. این کمبودها در شرایطی در مسیر تولید قرار دارد که ایران از ظرفیت‌های غنی انرژی برخوردار است؛ بااین‌وجود، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور، اکنون چنین چالش‌هایی را ایجاد کرده است.

> فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با مشکلات متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. برخی از این چالش‌ها عمومی هستند و جدای از نوع فعالیت و تولید محصولات مختلف، از شرایط اقتصادی کشور نشأت می‌گیرند و عملکرد تمامی صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند

متاسفانه در این سال‌ها مدیریت و بهره‌وری منابع آب و انرژی نیز در بخش‌های گوناگون صنعتی، کشاورزی، خانگی و... موردتوجه نبوده که اکنون کشور را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. این در حالی است که انتظار می‌رود با مدیریت منابع، بتوان بخشی از کمبودهای کنونی را برطرف کرد.

این فعال صنعت سرب و روی افزود: با توجه به موارد یادشده که برای تمامی صنایع یکسان هستند یا عملکرد بسیاری از صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، از میزان سودآوری تولید کاسته شده و هم‌زمان نرخ تمام‌شده تولید افزایش‌یافته است.

درواقع از مجموع این موضوع‌ها می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که چالش‌های یادشده که بسیاری از آنها از ضعف مدیریت کشور نشأت می‌گیرند، آسیب‌های غیرقابل جبرانی به مسیر توسعه صنعتی کشور تحمیل می‌کنند و درنهایت همه مردم و اقتصاد کشور از اثرات سوء آنها متأثر خواهند شد.

سرب و روی متأثر از سیاست‌گذاری غلط

حسینقلی گفت: علاوه بر چالش‌های کلی یادشده، برخی مشکلات به صنایع خاصی اختصاص دارد و عملکرد صنعتگران را در آن بخش تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. صنعت سرب و روی در ایران بر پایه بهره‌مندی از ذخایر غنی معدنی احداث شد، بااین‌وجود، هنوز هم مسیر بهره‌مندی از ذخایر معدنی سرب و روی در کشور چالش‌های جدی دارد و همچنان سهم مهمی از مواد اولیه تولیدکنندگان این صنعت، از طریق واردات تأمین می‌شود.

در چنین شرایطی، دولتمردان به‌جای تسهیل شرایط، قوانین مخربی را وضع می‌کنند که به ضرر تولید و تولیدکننده است. به‌عنوان‌مثال، دولت از سال گذشته فروش محصولات بخش معدن و صنایع معدنی را در بورس کالا اجباری کرد. این‌گونه اقدامات که عموماً به بهانه تنظیم بازار اجرایی می‌شوند، آسیب‌های غیرقابل جبرانی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کنند. اجبار فروش محصولات گوناگون در بورس کالا به ضرر صنایع است. بورس کالا محلی برای تقابل میان عرضه و تقاضا و کشف نرخ است و اجبار عرضه محصولات در بورس کالا، فشار مضاعفی به صنعتگران تحمیل می‌کند.

وی افزود: این اجبار برای محصولاتی که هیچ کمبودی از آنها در بازار مشاهده نمی‌شود، اجرایی شده و موردانتقاد تولیدکنندگان و فعالان صنایع سرب و روی کشور قرارگرفته است. بارها تاکید شده که میزان تولید شمش روی در کشور، ۷ برابر بیشتر از تولید این محصول است؛ بنابراین بازار با هیچ کمبودی در تأمین شمش روی روبه‌رو نیست. درواقع صادرات اصلی‌ترین راه برای تداوم حیات در این صنعت به‌شمار می‌رود. در چنین شرایطی، عرضه روی در بورس کالا به‌منزله دشوار کردن شرایط صنعتگران است. هم‌زمان فرصتی برای خرید ارزان شمش روی را در اختیار عده‌ای خاص قرار می‌دهد؛ یعنی سودی که باید نصیب تولیدکننده و توسعه صنایع شود، به جیب دلالان می‌رود.

حسینقلی در ادامه تاکید کرد: فروش محصولاتی همچون کنسانتره در بورس کالا غیرمنطقی و برخلاف عرف بورس‌های کالایی جهان است. در همین حال باید خاطرنشان کرد که بورس کالا، راهکاری برای گریز از قیمت‌گذاری دستوری است، اما در کشور ما به محملی برای قیمت‌گذاری بدل شده است. باوجود مشکلاتی که عرضه اجباری محصولات معدنی و صنایع معدنی در بورس کالا برای صنعتگران دارد، حتی شرایط خریدوفروش از این بستر نیز تسهیل نمی‌شود. مشکلات یادشده از تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نادرست نشأت می‌گیرد و آسیب‌های جدی به تولیدکننده تحمیل می‌کند؛ بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

دولت سهیم در سود تولیدکنندگان

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی افزود: برای یک بازه زمانی تقریباً ۲ ماهه در ابتدای امسال، نرخ فلزات در بازار جهانی تحت‌تاثیر حمله نظامی روسیه به اوکراین رشد قابل‌توجهی داشت، اما این روند صعودی ادامه‌دار نبود و درحال‌حاضر شاهد افت قابل‌توجه نرخ این فلزات در سطح جهانی به دلیل واهمه ناشی از رکود اقتصادی هستیم.

دولت در دوره‌ای که نرخ فلزات در سطح جهانی افزایش یافت، با وضع عوارض صادراتی، مانع فروش محصولات ما در بازار جهانی شد. این در حالی است که دولت در ضرر ما سهیم نمی‌شود. متاسفانه این دست سیاست‌ها در سال آتی نیز ادامه دارد و زمزمه‌های آن از فرآیند تصویب بودجه سال ۱۴۰۲، به گوش می‌خورد. درواقع گویا دولت تنها به دنبال کسب درآمد از عملکرد صنعتگران و تولیدکنندگان است. بدون تردید تداوم چنین سیاست‌های سودجویانه‌ای از دولت تنها مانع توسعه صنعتی در کشور خواهد شد و نتایج حاصل از آن کل اقتصاد کشور را متأثر خواهد کرد؛ بنابراین اصلاح این شرایط و سیاست‌های یادشده، ضروری است.

سخن پایانی

مشکلات حاکم بر عملکرد صنایع معدنی از ۲ منشأ خارجی یعنی تحریم و داخلی یعنی سیاست‌گذاری غلط مسئولان نشات می‌گیرد. بر همین اساس نیز کارنامه فعالیت در بخش‌های مختلف معدن و صنایع وابسته به آن و حتی در سایر حوزه‌ها بسیار به هم شبیه است. علاوه بر این راهکار رفع این مشکلات نیز شفاف و سرراست به‌نظر می‌رسد، هرچند که تحقق این هدف نیازمند بروز یک خواست جمعی و حاکمیتی است. در چنین شرایطی بخش معدن از ظرفیت کافی برای اثرگذاری مثبت در اقتصاد برخوردار خواهد بود.

از شعار تا واقعیت در مسیر جهانی‌سازی صنعت فولاد پاک

از یک سو، صنعت فولاد به‌تنهایی مسئول انتشار بخش زیادی از گازهای گلخانه‌ای بوده و از سویی دیگر، فولاد تقریبا در تمامی جنبه‌های زندگی ما نقش دارد. تخمین زده می‌شود که تقاضای فولاد در سال ۲۰۷۰میلادی به حدود ۲.۸ میلیارد تن در سال افزایش یابد. بدیهی است این رشد تقاضا با ضرورت کاهش انتشار CO_2 در تضاد است. ازاین‌رو، اهمیت «فولاد کربن خنثی» در مسیر توسعه کشورها به سمت تبدیل‌شدن به «اقتصاد کربن خنثی» بر هیچ‌کس پوشیده نیست.

به گزارش ایراسین، در سال‌های اخیر، پژوهشگران صنعت فولاد همواره به دنبال یافتن راهکارهای نویدبخش با هدف تولید فولاد کربن خنثی جهت کاهش آلایندگی‌های ناشی از صنعت فولاد هستند. این راهکارها در ۳ دسته ۱- جذب و ذخیره‌سازی کربن (Carbon Capture and Storage-CCS)، ۲- جذب و استفاده مجدد از کربن (Carbon Capture and Utilize-CCU) و ۳- استفاده از عامل‌های احیای دیگر نظیر هیدروژن طبقه‌بندی می‌شوند. راهکارهای گروه سوم به‌شدت به در دسترس بودن انرژی‌های تجدیدپذیر در راستای تولید H_2 وابسته هستند. نگاه دقیق به صنعت آهن و فولاد نشان داد که تحقق شعار «فولاد کربن خنثی» از دو مسیر زیر دنبال می‌شود: الف) تغییر فناوری‌های تولید موجود که با هدف حذف وابستگی ذاتی به سوخت‌های فسیلی انجام می‌گیرد؛ ب) حفظ تکنولوژی‌های تولید رایج و پیاده‌سازی CCS و CCU برای کاهش مقدار انتشار نهایی CO_2 در مسیر تولید.

فناوری‌های مبتنی بر مسیر (الف): با توجه به گسترش روزافزون تولید انرژی الکتریکی از منابع تجدیدپذیر، استفاده از این انرژی‌ها در جهت کربن‌زدایی صنعت فولاد یک گزینه امیدبخش محسوب می‌شود. یکی از فناوری‌های پیشنهادی در این زمینه، الکترولیز سنگ‌آهن است که فرآیند آن مشابه تولید آلومینیوم از اکسید

آلومینیوم است. بااین‌حال، این فرآیند هنوز در مراحل اولیه توسعه بوده و تنها در مقیاس آزمایشگاهی انجام شده است. امیدوارانه، این روش یک گزینه فولادسازی با راندمان بالا با وعده کاهش انتشار CO_2 در درازمدت است. درحال‌حاضر، شرکت سیدروین (SIDERWIN) به طور جدی بر روی تجاری‌سازی این روش با هدف کاهش انتشار CO_2 و کاهش مصرف انرژی به ترتیب به میزان ۸۷ درصد و ۳۱ درصد در مقایسه با کوره بلند تمرکز کرده است.

یکی دیگر از راهکارهایی که در راستای تغییر فناوری‌های فولادسازی به سمت کربن خنثی معرفی شده است، استفاده از هیدروژن سبز به‌عنوان عامل احیاکننده است. هیدروژن برای فولادسازی به عنوان یک راه برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای مورد توجه قرار گرفته است.

به‌صورت تئوری پیش‌بینی شده است که می‌توان با استفاده از هیدروژن سبز حاصل از برق تجدیدپذیر، انتشار گازهای گلخانه‌ای را از کوره احیای DRI به نزدیکی صفر رساند. فرآیند HYBRIT یکی از فرآیندهای درحال‌توسعه بر پایه H_2 بوده که در آن با استفاده از الکترولیز مبتنی بر نیروی الکتریکی تجدیدپذیر، H_2 تولید و در پایان فولادسازی، بخار آب به‌جای CO_2 منتشر می‌شود.

فناوری‌های مبتنی‌بر مسیر (ب): پیاده‌سازی CCS یکی دیگر از راهکارهای شناخته‌شده در مسیر کاهش انتشار CO_2 است. پیاده‌سازی CCS می‌تواند در کاهش آلایندگی صنعت فولاد نقش مهمی داشته باشد. لیکن برخی محدودیت‌ها ازجمله رقابتی بودن بازار تولید فولاد، تولیدکنندگان فولاد را در مسیر پیاده‌سازی CCS به دلیل امکان افزایش هزینه کوتاه‌مدت دچار تردید می‌کند. پیش‌بینی شده است که جمع‌آوری و ذخیره ۶۰-۶۰ تا ۶۰ درصد انتشار CO_2 در یک سایت صنعتی می‌تواند حدود ۷۰ تا ۸۰ دلار در هر تن CO_2 هزینه به دنبال داشته باشد. بااین‌حال، برخی از فناوری‌های فولادسازی با دی‌اکسید کربن فوق‌العاده کم (ULCOS) نشان داد که پیاده‌سازی CCS می‌تواند در مسیر تولید فولاد کربن خنثی مؤثر باشد. فناوری TGR-BF (بازیافت گاز - کوره بلند) یکی دیگر از فناوری‌های مبتنی بر CCS بوده که با موفقیت در کارخانه آزمایشی، منجر به کاهش ۲۴درصدی انتشار CO_2 شده است. با وجود تمامی پیشرفت‌های انجام‌شده، CCS در صنعت فولاد هنوز با چالش‌هایی ازجمله پراکندگی منابع انتشار و ذخیره طولانی‌مدت روبه‌رو است. در سال‌های اخیر، CCU نیز به‌عنوان راهکاری برای تبدیل گازهای باطله فولادسازی به محصولات هدفمند مورد توجه قرار گرفته است.

تخمیر بیولوژیکی گاز که در آن، میکروب‌ها برای تبدیل گازهای حاوی کربن به محصولات جانبی هدفمند استفاده می‌شوند ازجمله روش‌های پیاده‌سازی CCU بوده که توسط شرکت لانزاتک توسعه یافته است. در همین راستا، شرکت تاتا استیل و آرسلورمیتال نیز در پروژه Steel2Chemicals رویکردی را در راستای پیاده‌سازی CCU در پیش گرفتند. بااین‌حال، چالش اصلی آنها پاک‌سازی گازهای باطله فولادسازی تا سطح مناسب جهت جلوگیری از مسمومیت کاتالیزورهاست.

با توجه به مطالب فوق و اهمیت آن در پیشبرد صنعت فولاد به سمت فولاد کربن خنثی، تولیدکنندگان فولاد با توجه به منابع موجود، اقلیم جغرافیایی و... تصمیم خواهند گرفت که کدام‌یک از مسیرهای تکنولوژیکی و اقتصادی برای رسیدن به فولاد کربن خنثی مناسب است.

نقش آفرینی «ومعادن» در توسعه اکتشاف

نگاه بلندمدت در مجموعه سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات باعث شده تا این مجموعه با حضور در طرح‌های اکتشافی به سراغ تکمیل زنجیره برود. این نگاه کارشناسی علاوه بر توسعه بخش معدن و جبران عقب‌ماندگی در حوزه اکتشافات باعث می‌شود حمایت سهامداران از «ومعادن» بیشتر شود. به گزارش می‌متالز، توسعه اکتشافات حلقه مفقوده بخش معدن است که در سال‌های اخیر باعث شده تا نگرانی‌ها درباره تامین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی از جمله صنعت فولاد افزایش پیدا کند.

در حالی اکتشافات با عقب‌ماندگی مواجه شده که صنعت فولاد برنامه تولید ۵۵میلیون تن فولاد را برای چشم‌انداز ۱۴۰۴ خود پیش‌بینی کرده است.

اما تغییر در سیاست‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات باعث شد تا این مجموعه با نگاه جدید و با قدرت بیشتری وارد بخش معدن شده و تمرکز خود را تنها بر واحدهای فولادی قرار ندهد.

در سیاست‌گذاری جدید این مجموعه، «ومعادن» به سراغ حوزه‌هایی می‌رود که می‌تواند سوددهی بیشتر داشته باشد، به همین دلیل حضور در کل زنجیره فولاد در کنار ورود به حوزه‌های دیگر کلید خورد. برنامه‌ریزی‌های «ومعادن» و طرح‌های در دستور کار آن نشان می‌دهد از اکتشاف تا محصول نهایی در دستور کار قرار گرفته است.

توسعه اکتشافات یکی از موضوعاتی است که «ومعادن» به همراه زیرمجموعه‌های خود به آن ورود کرده است.

حضور بخش خصوصی توانمند در این حوزه می‌تواند به جبران عقب ماندگی‌ها کمک کند و «ومعادن» تا به امروز در این زمینه عملکردی موفق از خود به جای گذاشته است.

شرکت یاقوت توسعه معادن و فلزات به عنوان بازوی اجرایی «ومعادن» در حوزه اکتشاف شناخته می‌شود که در دی ماه سال ۱۴۰۰ در مرجع ثبت شرکت‌ها به ثبت رسید.

این شرکت درحال‌حاضر ۳ پروژه اکتشافی در دست اجرا دارد و یکی از پروژه‌های مهم و حائز اهمیت شرکت یاقوت توسعه معادن و فلزات، حفاری معدن مس جانجا به عنوان یکی از بزرگ‌ترین ذخایر مس ایران، است.

در واقع «ومعادن» علاوه بر توسعه ذخایر سنگ آهن به سراغ ذخایر مس رفته است تا بتواند سهم خود از بازار سال‌های آینده در حوزه مس را افزایش دهد. بدون شک تغییر کاربری در صنعت مس و افزایش تولید خودروهای برقی، بازار بسیار خوبی را پیش روی این فلز قرار می‌دهد که با هدف گذاری‌های صورت گرفته در این مجموعه، «ومعادن» می‌تواند سهم خوبی از این بازار را از آن خود کند.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، سرمایه‌گذاری را از حلقه‌های اولیه معدنکاری یعنی اکتشاف آغاز کرده است و با حضور در این حوزه به بخش دولتی ثابت کرده است که بخش خصوصی دارای اهلیت با برنامه‌ریزی دقیق و کارشناسی می‌تواند به توسعه هر چه بیشتر در این حوزه کمک کرده و به نوعی بازوی اجرایی دولت باشد.

از سویی دیگر این نگاه و آینده نگری از سوی «ومعادن» باعث می‌شود تا سهامداران خود را برای سوددهی خوبی آماده کنند. زیرا این برنامه‌ریزی در «ومعادن» بر اساس رصد بازارهای جهانی انجام شده است و در نتیجه با توجه به بلندمدت بودن سرمایه‌گذاری در بخش معدن، سال‌های پیش رو می‌تواند سال‌های خوبی برای سهامداران «ومعادن» باشد.

موانع توسعه اکتشاف

گروه معدن

تولید ناخالص داخلی ایران به ۴ گروه «کشاورزی، جنگلداری، ماهی‌گیری»، «نفت و گاز»، «صنایع و معادن» و «خدمات» طبقه‌بندی می‌شود.

بررسی آمار ۱۰ ساله اخیر کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۱) نشان داده است، به‌طورمتوسط ۵۶ درصد ارزش تولید ناخالص داخلی کشور مختص گروه خدمات، ۲۴ درصد سهم گروه صنایع و معادن، ۱۰.۳ درصد سهم گروه کشاورزی، جنگل‌داری، ماهی‌گیری و در نهایت ۹.۷ درصد سهم گروه نفت و گاز بوده است، بنابراین گروه صنایع و معادن بعد از گروه خدمات، بزرگ‌ترین و پرنقش‌ترین گروه اقتصادی کشور محسوب می‌شود. از بعد کلان‌تر نیز، بررسی داده‌های ۱۰ سال اخیر نشان داده، صنعت از کل اقتصاد ایران به‌طورمتوسط سهمی معادل با ۱۴.۵، استخراج معدن سهمی معادل با یک‌درصد و ساختمان نیز ۴.۳ درصد سهم داشته که این آمار گویای سهم ناچیز معدن و ساختمان در تولید ناخالص داخلی است.

ناچیز بودن سهم معدن و میزان استخراج در اقتصاد کشوری مثل ایران که از معادن و ذخایر غنی خدادادی بهره‌مند است، بازگوکننده مسائل عدیده‌ای است که گریبانگیر آن شده است.

«روزگار معدن» در این گزارش به بررسی شرایط روز بخش معدن و صنایع معدنی پرداخته است.

عکس: روزگار معدن

ضمن هدف‌گذاری برای اکتشافات ذخایر عمیق و دستیابی به آنها باید برنامه‌ریزی برای اکتشاف و استحصال مواد معدنی از قبیل لیتیوم و... انجام پذیرد

شرکت‌های معدنی باید متولی اکتشاف باشند

مجتبی حمیدیان ـ مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران:

ذخایر قابل‌استخراج سنگ‌آهن کشور ۲.۸ میلیارد تن و میزان استخراج و مصرف در معادن بزرگ ۵۰۰ میلیون تن است. این در حالی است که با فقر جدی در نیروی انسانی متخصص در بخش معدن کشور مواجهیم. اگر الگوی پزشکی در بخش معدن اجرایی شود، در این صورت ما نیروی متخصص در بخش معدن خواهیم داشت. باید دانشجویان معدنی همچون دانشجویان پزشکی در جریان کار عملی در هنگام آموزش آکادمیک قرار گیرند.

در همین حال، سنگ‌آهن مرکزی ایران نیم قرن تجربه حفاری و اکتشاف دارد، آغاز اکتشاف این شرکت از اواخر دهه ۴۰ بوده است. اقدامات انجام‌شده توسط شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران در این حوزه، تدوین برنامه جامع معدنکاری، تاسیس شرکت تخصصی معدنکاری، برنامه‌ریزی برای خریداری ماشین‌آلات به‌روز و تجهیزات جدید اکتشاف معدنی، برنامه‌ریزی برای ۳۰۰ هزار متر حفاری اکتشافی طی یک‌دهه، توسعه اکتشاف عناصر راهبردی در معادن چغارت و سه‌چاهون و سایر معادن مستعد منطقه، برنامه‌ریزی اکتشاف و بهره‌برداری ذخایر عمیق است.

سهم درآمد معدنی از GDP کمتر از یک درصد است

احد علیخانی ـ عضو هیات‌مدیره شرکت ملی مس ایران:

قابلیت‌های معدنی کشور بسیار است، ما دارای حدود ۷۰ نوع ماده معدنی با ۵۷ میلیارد تن ذخیره قطعی هستیم. ایران دارای ۷ درصد ذخایر معدنی جهان است، در حالی که حدود یک درصد خشکی‌های جهان و یک درصد از جمعیت جهان را دارا است.

ذخایر معدنی ایران ارزشی معادل ۷۷۰ میلیارد دلار دارد. در حالی که ایران جزو ۱۵ کشور دارای ذخایر غنی مواد معدنی به‌حساب می‌آید. همچنین، سهم درآمد معدنی از GDP کشور کمتر از یک درصد است. براساس سند چشم‌انداز ۲۰ ساله باید سهم معدن حداقل به ۵ درصد GDP برسد.

باتوجه به موارد یادشده برای بهبود وضعیت اکتشافی کشور نهادهای حاکمیتی و سیاست‌گذاری برای تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های خود در زمینه‌های راهبردی (از قبیل ضوابط و مقررات ثبت محدوده‌های معدنی، بررسی تبعات حاصل از بخشنامه‌های دولتی و ...) باید از مراکز علمی که تجربه و دانش لازم را دارند، استفاده کنند و حتی‌المقدور از تصمیم‌گیری‌های سریع، کوتاه‌مدت و بدون‌مطالعه اجتناب شود.

همچنین برنامه اکتشافی کشور باید در چارچوب فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در ۳ فاز کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت تدوین شود. این برنامه همان‌طور که در دیگر کشورها هم انجام می‌شود، با کمک مراکز علمی و با مشاوران باتجربه تدوین شود (معمولا نیروهای ستادی شاغل در نهادهای حاکمیتی و سیاست‌گذاری نقش هماهنگی را برعهده دارند و نمی‌توان از آنها انتظار تدوین این برنامه‌ها را داشت).

برنامه باید واقع‌بینانه و منطبق بر شرایط طبیعی، جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی ایران باشد و رونوشتی از مدل‌های دیگر کشورها که شرایط متفاوتی دارند، نمی‌تواند کارآیی لازم را داشته باشد.

نقش نهادهای حاکمیتی از قبیل سازمان زمین‌شناسی، ایمیدرو و شرکت‌های دولتی و خصوصی و دیگر سازمان‌ها و نهادهای مربوطه مشخص‌شده باشد.

سیاست‌های تشویقی کانادا برای توسعه فعالیت‌های اکتشافی شامل mineral exploration tax credit. Regulation، public geoscience، land access and land use است.

در کشورهای معدنی موفق از قبیل استرالیا و کانادا، سازمان‌ها و پهپادهای علمی ـ معدنی وجود دارند که تمرکز فعالیت آنها بر شناسایی روش‌های نوآورانه در جهان و توسعه کاربرد این روش‌ها است.

باید برای بروزرسانی فناوری‌های سخت‌افزاری لازم برای اجرای پروژه‌های اکتشافی برنامه‌ریزی شود. در روش‌های اجرایی، فعالیت‌های اکتشافی از طریق جایگزین کردن پلن‌های اجرایی جدید بازنگری می‌شود.

باید ساختار اکتشافی کشور تغییر کند

اردشیر سعدمحمدی ـ مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات:

ایران مالک ۷ درصد منابع‌طبیعی و یک درصد از جمعیت جهان است، اما متاسفانه در بخش معدنی کشور ضعیف عمل می‌کنیم.

مشکلات اکتشاف از دیدگاه معدنکاران شامل زیرساخت، فرآوری، اکتشافات تکمیلی، نیروی انسانی، بازار، موانع اداری، تجهیزات معدنی و کمبود نقدینگی عنوان شده است.

آموزش در بخش اکتشاف از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

سرفصل‌های آموزشی در دانشگاه‌های ما باید به‌طورقطع تغییر کند.

تجهیزات نوین اکتشاف هوشمند باید به نیروی انسانی آموزش داده شود و سیستم‌های رباتیک را کامل بشناسیم. برای اینکه در بخش معدن حرفی برای گفتن داشته باشیم، باید ساختار اکتشافی کشور تغییر کند.

در حال حاضر، نگاه اکتشافی ما هنوز نگاه روسی ۱۰۰ سال پیش است، در حالی که شیوه‌های نوین هزینه‌های اکتشافی را کاهش می‌دهد و می‌توانیم به ذخایر دقیقی برسیم.

امروز هر کانساریاز یک مدل ریاضی تبعیت می‌کند، اما ما هنوز در مدل‌های دهه‌های گذشته مانده‌ایم!

۵ پیشنهاد به دولت برای توسعه بخش معدن

احد علیخانی ـ عضو هیات‌مدیره شرکت صنایع ملی مس ایران:

۷ درصد منابع معدنی دنیا در ایران قرار گرفته، در حالی که فقط یک درصد خشکی جهان و یک درصد جمعیت جهان را داریم و خداوند ۷ برابر بیشتر نعمت خود را شامل سرزمین ایران کرده، اما متاسفانه سهم معدن در تولید ناخالص داخلی زیر یک درصد است. تمامی معادن فعلی، دارای سابقه اکتشافی و استخراجی باستانی بوده‌اند و امروزه با تکنیک‌ها و روش‌های نوین اکتشاف می‌توان معادن کاملا پوشیده و فاقد رخنمون را اکتشاف کرد، بنابراین اکتشافات و استخراج فراسرزمینی نیز باید با هدف افزایش سهم معدن در تولید ناخالص ملی در دستور کار شرکت‌های معدنی قرار گیرد. در پایان، پیشنهادهایی نیز برای بهبود وضعیت اکتشافی کشور ارائه می‌شود:

۱- نهادهای حاکمیتی و سیاست‌گذاری برای تصمیم‌سازی‌های خود در زمینه‌های راهبردی، باید از مراکز علمی که تجربه دانش لازم را دارند، استفاده کنند و حتی‌المقدور از تصمیم‌گیری‌های سریع و کوتاه‌مدت و بدون‌مطالعه اجتناب کنند.

۲- برنامه اکتشافی کشور در چارچوب شناخت و ارائه راهبرد در زمینه فرصت‌ها و تهدیدهای موجود باید در ۳ فاز کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، تدوین شود.

ـ تدوین این برنامه‌ها، همان‌طور که در دیگر کشورها هم انجام می‌شود، باید با بهره‌مندی از مشاوره و راهنمایی مراکز علمی یا مشاوران باتجربه تهیه شود.

ـ برنامه فوق‌الذکر باید واقع‌بینانه و منطبق با شرایط طبیعی، جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی و با ملاحظه زیرساخت‌های فرهنگی ـ اجتماعی هر منطقه از کشور عزیزمان ایران باشد.

ـ باید در برنامه مذکور، نقش نهادهای حاکمیتی، مشخص و در صورت لزوم، پیشنهادهای مربوط به بهبود وضعیت همکاری نهادهای ذی‌ربط معین باشد.

ـ بسترسازی قوانین از طریق نهادهای قانون‌گذاری همراه با تدوین آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های لازم برای تسهیل و تسریع اجرا شود.

- هم‌اکنون مشاهدات نشان می‌دهند که کشورهای معدنی موفق از قبیل استرالیا و کانادا دارای سازمان‌ها و نهادهای علمی ـ معدنی هستند که تمرکز فعالیت آنها بر شناسایی روش‌های نوین اکتشافی در جهان و توسعه کاربرد این روش‌ها است.

کمک به راه‌اندازی موسساتی از قبیل نهادهای فوق‌الذکر در کشورمان مشروط به این است که تنها گرته‌برداری نباشد و با در نظر گرفتن شرایط علمی، فنی و فرهنگی کشور انجام شود. در این شرایط است که ایران نیز از فعالیت این نوع مراکز علمی برای توسعه اکتشافات در برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت منتفع خواهد شد.

ـ برنامه‌ریزی برای به‌روز کردن فناوری‌های سخت‌افزاری (از قبیل تجهیزات حفاری عمیق، تجهیزات و دستگاه‌های برداشت آنالیز پیشرفته) لازم برای اجرای پروژه‌های اکتشافی از دیگر پیشنهادات است.

ـ بازنگری روش‌های اجرایی فعالیت‌های اکتشافی از طریق جایگزین کردن پنل‌های اجرایی جدید نیز لازم است.

در آزادسازی پهنه‌های اکتشافی سازکار درستی نداریم

غلامرضا هاشمی ـ عضو هیات‌مدیره شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور:

سامانه کاداستر از زمان راه‌اندازی بسیاری از مشکلات ثبت محدوده‌ها و رانت‌های احتمالی استانی را کاهش داد، اما همچنان در ۲ بخش دارای مشکلات عدیده است. یک بخش مربوط به مشکلات نرم‌افزاری و ساختاری است که می‌توان به کندی سیستم، عدم‌لینک و اتصال به بانک داده‌های اکتشافی که توسط سازمان‌های حاکمیتی تهیه می‌شوند، ناقص بودن اطلاعات مربوط به محدوده‌ها، بروز نبودن داده‌های ثبتی و مشخص نبودن مناطق ممنوعه منابع‌طبیعی و گاهی محیط‌زیست اشاره کرد. در بخش محتوایی هم، عدم‌همپوشانی اطلاعات پایه برای تصمیم‌گیری و کامل نبودن لایه‌های اطلاعاتی وجود دارد. مشکل عمده‌ای که در مزایده‌ها داریم، باوجود اعلام ۵ هزار محدوده توسط وزارت صمت، می‌بینیم که در عمل ۵ هزار محدوده نداریم و در بهترین حالت تعداد این محدوده‌ها به هزار هم نمی‌رسد، چرا که این محدوده‌های اعلامی یا فاقد هرگونه ماده معدنی هستند یا بیشتر مشکل مجوز منابع‌طبیعی دارند، متاسفانه این محدوده‌ها قبل از اعلام توسط وزارت صمت بررسی نمی‌شود که آیا آزاد هستند یا مشکل مجوزهای مربوطه را دارند؟ مشکل اصلی اینجا به‌وجود می‌آید که مزایده برگزار می‌شود و ضمانت بانکی به سازمان صمت استان ارائه، اما متاسفانه در نخستین مراجعه مشاهده می‌شود که امکان فعالیت وجود ندارد. اگر هم متقاضی انصراف دهد، ضمانتنامه‌اش ضبط می‌شود. درباره آزادسازی پهنه‌های اکتشافی نیز سازکار درستی وجود ندارد. برای مثال، اعلام می‌شود که در فلان تاریخ رأس ساعت ۸ پهنه برای ثبت آزاد می‌شود و در عمل چند ثانیه بعد، هیچ محدوده‌ای در پهنه برای ثبت وجود ندارد. به‌طوردقیق مانند ثبت‌نام خودرو سایپا و ایران‌خودرو است که رقابت ثانیه‌ای و معلوم نیست برنده واقعی چه کسی است. بنابراین پیشنهاد می‌شود در این بخش نیز مانند روند برگزاری مزایده‌ها عمل شود و فرصت کافی برای رقابت سالم وجود داشته باشد. مشکل انرژی اتمی و اجبار به توافقات یک‌طرفه نیز از جمله مشکلات اصلی متقاضیان و مدتی است، رواج یافته و جالب اینکه این روند در هیچ کجای قانون معادن درج نشده است. در بخش امتیازهایی هم که از طرف سازمان نظام مهندسی برای اشخاص حقیقی و حقوقی تخصیص یافته و یکی از الزامات شرکت در مزایده‌ها است، هنوز به سازکار مشخصی نرسیده‌ایم و به‌صورت آزمون و خطایی عمل می‌شود. مشکل دیگری که وجود دارد، اعلام ممنوعیت فعالیت معدنی توسط منابع‌طبیعی در داخل پروانه‌های بعد از صدور و کاملا مغایر با قانون معادن است. در نهایت اینکه، راه برون‌رفت از این ممنوعیت‌ها رعایت کامل مفاد قانون معادن است.

سخن پایانی

دستیابی به ذخایر مواد معدنی به‌واسطه ارزش‌افزوده بالا و همچنین جایگاه ویژه در تولید ناخالص ملی از اهمیت بسزایی برخوردار است. بنابراین، بسیاری معتقدند اکتشاف به‌عنوان نخستین مرحله از چرخه معدنکاری نقش بسیار مهمی برای دستیابی به این ذخایر دارد. به گفته فعالان و کارشناسان اقتصادی، امروز باید با یک نگاه ویژه، هدف‌گذاری مشخص برای اکتشاف مواد معدنی استراتژیک و کمیاب انجام پذیرد.از سوی دیگر، ضمن هدف‌گذاری برای اکتشافات ذخایر عمیق و دستیابی به این ذخایر باید برنامه‌ریزی برای اکتشاف و استحصال مواد معدنی از قبیل لیتیوم و... انجام پذیرد که توجه به نکات ذیل برای رسیدن به این اهداف مهم است:

الف) ارتقای دانش علمی و توان فنی متولیان بخش اکتشاف براساس دانش و روش‌های اکتشافی روز دنیا

ب) ارتقا و بروزرسانی تجهیزات اکتشافی از قبیل دستگاه‌های ژئوفیزیک برای کانی‌زایی‌های عمیق

ج) ارتقای توان حفاری اکتشافی کشور با بروزرسانی دستگاه‌های حفاری با توان حفاری‌های عمیق

د) ایجاد آزمایشگاه‌های آنالیز مواد معدنی براساس استانداردهای روز دنیا.

یادداشت

صادرات، پاسوز موانع داخلی

آریا صادق‌نیت حقیقی
کارشناس فولاد

با توجه به کاربردهای فراوان مفتول آلومینیومی در صنایع مختلف، این محصول از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. عمده مفتول آلومینیومی در شبکه انتقال و توزیع برق مصرف می‌شود. از این رو بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان مفتول آلومینیومی در کشور، صنایع تولید هادی‌های الکتریکی و همچنین صنایع تولید سیم و کابل برق هستند. جایگزینی کابل‌های خودنگهدار آلومینیومی به جای هادی‌های مسی در شبکه توزیع برق کشور، اهمیت بالای مفتول آلومینیومی را در صنعت برق نشان می‌دهد. به دلیل اینکه مفتول آلومینیومی در طیف گسترده‌ای از صنایع کاربرد دارد، میزان تولید آن در حال حاضر رو به افزایش است؛ به طوری که میزان تولید این محصول از ۴۰ هزار تن در سال ۱۴۰۰ به ۵۰ هزار تن در امسال رسیده است. هم‌اکنون مفتول آلومینیومی به کشور عراق صادر می‌شود اما در خصوص صادرات به سایر کشورها، مفتول آلومینیومی پس از تبدیل شدن به محصول نهایی صادر می‌شود. با رشد تولید این محصول در کشور، موضوع صادرات اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. به همین دلیل باید مسیرهای صادراتی هموار باشد اما به سبب وجود موانعی، میزان صادرات مفتول آلومینیومی در امسال نسبت به سال گذشته کمی تقلیل یافته است. علت این امر را می‌توان به سیاست‌گذاری‌های دولت ربط داد؛ در ظاهر شاید مبنای محاسبه نرخ شمش آلومینیوم در بورس کالای ایران بر اساس ارز نیمایی باشد اما با احتساب ۱۰ درصد پریمیوم که مقدار آن، هم کاذب و هم بیشتر از میزان واقعی است و همچنین رقابت ۵۰ درصدی در معاملات این تالار صنعتی که هیچ نظارتی روی آن وجود ندارد، نرخ خرید نهایی مواد اولیه تفاوتی با قیمت‌گذاری آن بر مبنای نرخ ارز آزاد ندارد. در کنار خرید مواد اولیه، هزینه‌های تمام مسائل جانبی تولید هم با نرخ ارز آزاد حساب می‌شود؛ پس زمانی که به تولیدکنندگان اعلام می‌شود تا ارز حاصل از صادرات خود را به نرخ نیمایی در کشور عرضه کنند، صادرات توجیه‌پذیر نخواهد بود. همچنین زمانی که شمش آلومینیوم با قیمتی پایین‌تر به کشور ترکیه صادر می‌شود، ما چگونه می‌توانیم با این کشور که هزینه‌های تولید پایینی داشته و بدون وجود تحریم‌ها، روابط تجاری و مالی مناسبی با سایر کشورها دارد، در بازارهای عراق و افغانستان رقابت کنیم؟ دسترسی به مواد اولیه یعنی شمش آلومینیوم با توجه به مقدار اندک عرضه و رقابت شدید در بورس کالا، بسیار دشوار شده است. همچنین افزایش نرخ مواد اولیه باری مضاعف بر دوش تولیدکنندگان مفتول آلومینیومی است زیرا زمانی که نرخ آلومینیوم افزایش می‌یابد، سایر فعالان حوزه آلومینیوم می‌توانند نرخ محصول نهایی را افزایش دهند اما تولیدکنندگان مفتول به دلیل اینکه مشتریان اصلی آنها سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی هستند و امکان هیچ افزایش قیمتی در قراردادهای منعقد شده وجود ندارد، در بیشتر مواقع متضرر می‌شوند. برای تهیه مواد اولیه، تولیدکنندگان امکان خرید به هر قیمتی را ندارند؛ به همین دلیل در برخی مواقع موفق به خرید مواد اولیه مورد نیاز خود نمی‌شوند. انباشته شدن مطالبات تولیدکنندگان از مشتریان دولتی و عدم بازگشت به موقع سرمایه، باعث می‌شود سرمایه در گردش واحدهای تولیدی محدودتر شود. نیاز به مفتول آلومینیومی به دلیل گسترش و نوسازی شبکه انتقال و توزیع برق کشور و رشد صنعت فولاد، به صورت دائمی وجود دارد. به دلیل فرسودگی شبکه سراسری برق، شاهد هدررفت نیرو هستیم و این موضوع خود را در پیک مصرف با کمبود برق نشان می‌دهد. بنابراین هرچه این توسعه و نوسازی به تاخیر بیافتد، اقتصاد و صنعت کشور هزینه‌های زیادی را بابت هدررفت نیرو متقبل می‌شود. در گام نخست برای حمایت از تولیدکنندگان فعال در این بخش، سنگ‌اندازی در مسیر تولید باید کاهش یابد. همچنین نهادهای دولتی تصمیم بر این داشتند تا با ارائه تسهیلات برای گسترش و رونق تولید، از صنعتگران حمایت کنند اما نه‌تنها حمایتی در این خصوص انجام نگرفت بلکه اکنون دولت به دلیل عدم پرداخت بدهی‌های خود، به عنوان بزرگ‌ترین بدهکار به بخش خصوصی مانعی در مقابل رشد صنعت و اشتغال‌زایی شده است. به دلیل اینکه در صنعت سیم و کابل سرمایه‌گذاری‌های مناسبی صورت گرفته است، سازمان‌های مربوطه باید سرمایه‌گذاران را به جای ایجاد ظرفیت‌های جدید به سمت سرمایه‌گذاری روی ظرفیت‌های ایجاد شده خالی هدایت کنند تا با رقابت‌های منفی شاهد به خطر افتادن سرمایه‌های ملی نباشیم.

یادداشت

کارگران در فقر دست‌وپا می‌زنند

عباس کاربخش
دبیر اجرایی خانه کارگر کرمان

وضعیت معیشت کارگران نسبت به سایر اقشار جامعه بسیار نامناسب است و وضعیت کارگران معدن از دیگر کارگران به‌مراتب بدتر. در میان قشر کارگر هم، شرایط کارگران زغال‌سنگ (باتوجه به سختی کار، ایمنی و وضعیت محیط کار) به‌مراتب دشوارتر است.

من از نزدیک شاهد هستم که کارگران معادن زغال‌سنگ کرمان در وضعیت بسیار نابهنجاری کار می‌کنند.

حدود ۱۱ معدن زغال‌سنگ در کرمان وجود دارد که در فاصله حدود ۱۵۰ کیلومتری بین کوه‌های شرقی کرمان از زرند گرفته تا راور و پابدانا، واقع شده است.

زغال در عمق‌های مختلف از زمین استخراج می‌شود و کارگران از ۱۵۰ تا ۷۰۰ متر زیرزمین می‌روند و در شرایطی بسیار دشوار و سخت بدون تهویه هوا، ایمنی مناسب و تجهیزات و امکانات کافی، حاصل دسترنج خود را روی زمین منتقل می‌کنند.

وضعیت قراردادهای کارگران هم بسیار نامناسب است و حتی در معدن مس سرچشمه که بعد از شیلی بزرگ‌ترین معدن مس دنیا است، کارگران در شرایط مناسبی قرار ندارند و هنوز با قراردادهای موقت کار می‌کنند که بدترین شکل قرارداد کاری به‌شمار می‌رود و از حقوق بسیار ناچیزی برخوردار هستند.

سبد هزینه زندگی یک خانواده معمولی (۵ نفره) در منطقه کرمان بالای ۱۳ میلیون تومان است، اما متاسفانه کارگران با حداقل دستمزد ۲ میلیون تومان و در بهترین شرایط ۶ یا ۷ میلیون تومان به‌کار گرفته می‌شوند و وضعیت بسیار سخت و نامناسبی از نظر معیشتی دارند و به‌همین دلیل، ناچار هستند شغل دومی، بعد از ساعات کاری داشته باشند که آنها هم به‌طورمعمول مشاغل سختی مانند کشاورزی، دامداری یا کارهای خدماتی و مسافرکشی است.

بدیهی است که در این شرایط دولت و بخش کارفرمایی باید بیشتر به کارگران توجه کند تا آنها حداقل نزدیک به خط فقر قرار گیرند نه اینکه با این تفاوت فاحش، در فقر و فاقه دست و پا بزنند.

علاوه بر این، سرمایه‌دار و کارفرما همواره از تعدیل نیرو سخن می‌گویند و به بهانه‌های مختلف دست به این اقدام می‌زنند تا هزینه‌های خود را به حداقل ممکن برسانند. کوتاه‌ترین و آسان‌ترین راه برای کاهش هزینه هم تعدیل نیروی انسانی است و این خطر همواره جامعه کارگری شاغل را تهدید می‌کند.

این مشکل تنها منحصر به معادن خصوصی نیست و در معادن دولتی هم به‌چشم می‌خورد. در واقع، بخش خصوصی دنباله‌رو دولت است. وقتی بخش دولتی به‌دلیل ناتوانی در کنترل نظارت، اقدام به تعدیل نیروی انسانی می‌کند، بخش خصوصی هم تشویق و ترغیب می‌شود که چنین کاری انجام دهند، بنابراین اگر بخواهیم جلوی این کار گرفته شود، اول باید از دولت شروع کرد.

وضعیت معیشت کارگران پیمانی و قراردادی تفاوت چندانی با هم ندارد، اما تفاوت بزرگ و مهمی که وجود دارد، این است که کارفرما می‌تواند به‌راحتی و بدون هیچ‌گونه تبعاتی عذر کارگران پیمانی را بخواهد.

برای اینکه وضعیت اندکی بهبود پیدا کند، باید تکلیف تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار را روشن کنیم.

در این تبصره آمده است؛ در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، اگر کارفرما در قرارداد، مدت زمانی را قید نکند، قرارداد دائمی تلقی می‌شود و مفهوم آن این است که اگر در قراردادهای دائمی مدت زمانی مشخص شود، قرارداد به‌صورت موقتی درمی‌آید و امروزه این اتفاق در کارهای مستمر و مداوم هم انجام می‌شود.

در اوایل انقلاب، کارگرانی که قراردادشان بیش از ۳ ماه ادامه داشت، دائمی تلقی می‌شدند، البته در آن زمان هم بسیاری از کارفرماها قراردادها را ۸۹ روزه تعریف می‌کردند که به ۳ ماه نرسد.

اما امروزه، به همه موارد تسری داده شده است.

اگر تبصره ۲ حذف شود، شاید کمکی به وضعیت کارگرانی شود که در کارهای مستمر و مداوم اشتغال دارند.

در این میان، وضعیت بازنشسته‌ها به‌مراتب بدتر از شاغلان است، این گروه از نظر قوای جسمی هم به‌شدت تحلیل رفته و توان انجام کار را از دست داده‌اند. علاوه بر این، به‌علت فاصله زیاد میان گرانی و حقوق‌شان ناچیزشان تحت‌فشار روحی و روانی زیادی هستند. این طیف به‌طورمعمول فرزندان بزرگسالی هم دارند و هزینه زندگی‌شان بیش از شاغلان است.

متاسفانه این قشر هم همواره مورد بی‌توجهی قرار گرفته‌اند. مواد مرتبط در قانون کار و تامین اجتماعی درباره آنها به‌درستی رعایت نمی‌شود، از حق و حقوق‌شان محروم مانده‌اند و آنهایی که مستمری و مقرری‌بگیر و بازمانده هستند، باز شرایطی به‌مراتب بدتر از بازنشسته‌ها دارند.

امیدواریم خداوند به همه مسئولان کشور به‌ویژه مسئولان سازمان تامین اجتماعی این توان و قدرت را بدهد تا بتوانند حداقل‌های موردنیاز کارگران و بازنشستگان را تامین و قوانین‌شان را بر همان اساس تنظیم کنند و به اجرا گذارند.

آموزش، گره‌گشای چالش‌های معدن

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

کارشناسان و صاحب‌نظران بخش معدن همواره به چند نگرانی عمده در باب آموزش اشاره می‌کنند.

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها، کاهش تعداد متقاضیان تحصیل در رشته معدن است که چشم‌انداز نگران‌کننده‌ای ایجاد کرده است.

دیگری، کیفیت آموزش ارائه‌شده به دانشجویان است که پاسخگوی نیاز بخش معدن و صنعت نیست و در نهایت، جدی نگرفتن دوره‌های عملی یا بازآموزی‌های ضروری ضمن خدمت مورد نظر است.

این نکات در عصر توجه به معدن و معدنکاری اهمیت زیادی دارد و نباید آنها را به هیچ بهانه‌ای پشت گوش انداخت.

در گزارش امروز «روزگار معدن»، نظرات احمد جمشیدی، دانشیار معدن و محیط‌زیست و انوشیروان دلیریان،کارشناس و فعال معدن را درباره بایدها و نبایدهای آموزش معدن جویا شدیم.

> جذب دانشجو برحسب نیاز صنایع موجود در هر منطقه، آموزش و ارتقای مهارت آنها و سپس قرار دادن فرصت شغلی مناسب به آنها بدون تردید اقدامی راهگشا در کاهش میزان بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و همچنین رفع نیاز صنایع خواهد بود

نقاط ضعف و قوت سیستم آموزش

احمد جمشیدی ـ دانشیار معدن و محیط‌زیست: در حال حاضر بسیاری از دانشگاه‌ها در زمینه آموزش تئوریک بسیار موفق عمل می‌کنند و این از نقاط قوت سیستم آموزشی ما به‌شمار می‌رود، اما متاسفانه به‌دلیل محدودیت‌های آزمایشگاهی و تجهیزات در بخش عملی، نقاط ضعف متعددی به‌چشم می‌خورد و باید به بعد عملی آموزش در مقطع کارشناسی و علاوه بر آن در دوره تحصیلات تکمیلی بیش از پیش توجه شود.

برنامه‌ریزی آموزشی برای آینده

یکی از نکات مهم در برنامه‌ریزی‌های آموزشی، هم در حوزه تئوری و هم عملی، لزوم آشنایی با فناوری روز و سازگار با محیط‌زیست است.

این امر باید هم در دانشگاه و هم صنعت موردتوجه جدی قرار گیرد، همچنین تقویت ارتباط دانشگاه‌ها با معادن و صنایع معدنی به‌ویژه در حوزه آموزش عملی و استفاده از امکانات صنایع از اهمیت بالایی برخوردار است و می‌توانند در حل چالش‌های این حوزه بسیار راهگشا باشد.

ضرورت مهارت‌آموزی

فارغ‌التحصیلان دانشگاهی باید دوره‌های مهارت‌آموزی را بگذرانند. این دوره‌ها یکی از راهکارهای مناسب افزایش کارآمدی نیروی انسانی معدن است که باید در برنامه‌ریزی‌های آموزشی لحاظ شود.

باتوجه به تنوع معادن و صنایع معدنی، به‌گمان من، بهتر است متولی برگزاری دوره‌های مهارت‌آموزی انجمن و نظام مهندسی معدن باشد.

مزایای ارتباط تشکل‌های معدنی و دانشگاه

دانشگاه‌ها نقش بسزایی در تقویت تشکل‌های معدنی دارند. یکی از مهم‌ترین مزایای ارتباط میان این ۲ بخش، تقویت انگیزه و اشتیاق دانشجویان در همکاری با انجمن‌ها و تشکل‌ها است که به‌تبع آن با بازار کار آشنایی پیدا می‌کنند و شرایط ورودشان به حوزه عملی تسهیل می‌شود، همچنین از آنجایی که در زمینه‌های تئوری آموزش، دانشگاه‌ها به‌طورمعمول روزآمد هستند، تقویت ارتباط تشکل‌های معدنی با دانشگاه‌ها یکی از راهکارهای اصولی تقویت ارتقای کیفی بخش صنعت خواهند بود و این امر برای نیروی جوان و بانگیزه دانشجویی اشتیاقی دوچندان ایجاد خواهد کرد.

اصلاح روش جذب دانشجو

در حال حاضر متولی جذب دانشجو سازمان سنجش است و دانشگاه‌ها و صنایع نقشی در پذیرش دانشجو ندارند، اگرچه شاید این شیوه پذیرش متقاضی تحصیل در رشته معدن، با در نظر گرفتن جمیع جهات، ناگزیر باشد، اما روش صددرصد کارآمدی نیست و نیاز به اصلاح روش جذب دانشجو احساس می‌شود. یکی از راهکارها (ضمن حفظ شیوه فعلی پذیرش) می‌تواند جذب دانشجو با مشارکت دانشگاه و برخی معادن و صنایع معدنی (باتوجه به نیاز صنعت) باشد.

همچنین پذیرش دانشجو برای دوره‌های خاص موردنیاز صنعت که حتی دروس و سرفصل آنها نیز متناسب با نیاز صنایع و با ملحوظ کردن نظرات آنها طراحی شود، نیز می‌تواند موردبررسی قرار گیرد.

پذیرش نیرو برحسب نیاز

یکی از پیشنهادهای راهگشا در زمینه تصحیح نواقص و رفع چالش‌ها، جذب دانشجو و نیروی متخصص برحسب نیاز در مناطق و استان‌ها است.

جذب دانشجو برحسب نیاز صنایع موجود در هر منطقه، آموزش و ارتقای مهارت آنها و سپس قرار دادن فرصت شغلی مناسب به آنها بدون تردید اقدامی راهگشا در کاهش میزان بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و همچنین رفع نیاز صنایع خواهد بود.

بسترسازی فضای آموزشی

انوشیروان دلیریان ـ کارشناس و فعال معدن: توسعه و اجرای طرح جذب دانشجو و نیروی متخصص براساس نیاز مناطق و استان‌ها (با تحقق چند پیش‌نیاز) می‌تواند کمک زایدالوصفی به بخش معدن و صنایع معدنی باشد.

در هر استانی چه میزان نیروی کار درگیر با بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد، نیرو و دانشجوی مازاد در کدام منطقه بیشتر است و کسری نیروی انسانی در کجا به‌چشم می‌خورد.

این اطلاعات می‌تواند به سیاست‌گذار آموزشی کمک کند تا در این زمینه تعادل لازم را برقرار کند. در بعد کلان‌تر هم می‌تواند در صرف بهینه منابع به‌منظور بسترسازی فضای آموزشی و تربیت نیروی انسانی متخصص مفید فایده باشد.

جای خالی مدل آموزشی

با قاطعیت می‌گویم که این طرح برای کشورهایی با مدل ایران، که بسیار گسترده و پهناور است و منابع و ذخایر آن گوناگونی زیادی دارد، از روش‌های بسیار مفید ثمربخش خواهد بود. باید شناخت درستی نسبت به نیازهای آموزشی هر منطقه و ظرفیت‌های استانی وجود داشته باشد و نقاط قوت و ضعف آن به‌خوبی شناخته شود تا آموزش و پرورش نیروی متخصص براساس آن برنامه‌ریزی و اجرا شود. به‌گمان من، ما نیاز به مدل آموزشی داریم که در آن بدون تعارف و ملاحظه وظیفه و رسالت و سهم هر بخش را در آموزش نیروی متخصص تعیین کنیم.

در مدل آموزشی مشخص می‌شود، مسئولیت رهبری، آموزش و توسعه بخش معدن و صنایع معدنی به‌طور مشخص برعهده کیست؟ فرهنگ یادگیری چگونه باید باشد؟ استراتژی بخش معدن و نهاد مسئول آموزشی چه باید باشد و فرآیند آموزش و شناسایی نیازها چگونه تعریف می‌شود؟ از این مرحله به بعد می‌توان برنامه‌ریزی آموزشی انجام داد. مدیریت اجرا و مشخص کردن نهاد مجری و نظارت بر اجرای ارزیابی افراد آموزش‌دیده برعهده چه نهادی است و در نهایت بررسی نتایج عملکردی و کلیدی آموزش و یادگیری چگونه است؟

پس برای داشتن برنامه‌ریزی آموزشی باید مدل مدونی تعریف شود و براساس پارامترهای آن پیش برویم تا بتوانیم نظام آموزشی کارآمدی داشته باشیم.

چالش‌های پیش‌رو

ما باید در سیستم یا نظام آموزشی بخش معدن راه و روش درستی را اتخاذ کنیم تا به این سوال پاسخ دهد که چگونه شکاف بین دانش، مهارت و بینش برطرف می‌شود.

به‌گمان من، باید سیاست‌گذار بخش معدن دانشگاه را ملزم کند که دانشی را در اختیار دانشجوی رشته معدن قرار دهد که علاوه بر روزآمدی و کاربری بالا در راستای رفع نیاز در چالش‌های این حوزه باشد.

در زمینه مهارت‌آموزی لازم است بخش دولتی، سازمان توسعه و نوسازی، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی این رسالت را برعهده بگیرند که مهارت نیروهای تحت‌پوشش خودشان را افزایش دهند و به‌طورمرتب این مهارت‌ها را روزآمد کنند.

علاوه بر این، بخش دولتی به‌ویژه ایمیدرو باید به کمک بخش خصوصی بیاید تا در گسترش فرهنگ آموزش و بازآموزی دوره‌ای اقدامات بیشتری انجام شود و نیروهای بخش خصوصی را هم تحت این آموزش قرار گیرند.

به‌گمان من، چون بخش عمده‌ای از نیروهای تاثیرگذار و متخصص معادن ما، چه در بخش دولتی و چه خصوصی به‌صورت مستقیم با سازمان نظام مهندسی در ارتباط هستند، نقش آموزشی و پرورشی می‌تواند از سوی سازمان نظام مهندسی پررنگ‌تر و اساسی‌تر شکل بگیرد.

آموزش مجازی

در طول یک دهه اخیر نقش سازمان نظام مهندسی در زمینه آموزش، سال به سال کمرنگ و کمرنگ‌تر شده است، به‌ویژه در آموزش‌های ضمن خدمت. علاوه بر این، از سمت و سوی آموزش‌های عملی که لازمه فعالیت در بخش معدن است، به‌سوی آموزش‌های مجازی رفته‌ایم.

البته منظور مخالفت با آموزش‌های مجازی یا آنلاین نیست، اما درصد بیشتری از فعالیت‌های تخصصی معدن و معدنکاری مبتنی بر تجربه است و تا زمانی‌که آن آموخته‌ها نتواند به مرحله عمل و اجرا برسد، تنها ارتقا و انتقال دانش تئوری نمی‌تواند راهگشا باشد.

بایدها و نبایدها

باید باتوجه به تعاریف ارائه‌شده درباره تقسیم وظایف و تفکیک مسئولیت‌ها در بخش‌های مختلف معدن و صنایع معدنی احترام گذاشته شود. برنامه‌های این حوزه باید باتوجه به موارد قیدشده تدوین شود، البته در چند سال اخیر این نقیصه تا حدودی اصلاح و جبران شده، اما کاملا برطرف نشده است و جای کار بیشتری دارد. مشکل اساسی این است که نهادهای سیاست‌گذار و راهبری به بنگاه‌داری و تجارت معدن و صنایع معدنی ورود کرده و از رسالت توسعه‌ای خود غافل شده‌اند. نتیجه این رویکرد به اینجا ختم شد که بخش خصوصی را رقیب خود در نظر گرفتند. از آن سو، بخش خصوصی هم متولیان معدنی کشور را رقیبی برای خود در دستیابی به بازارها دید، در نتیجه، این خلط مسئولیت‌ها و وظایف بخش آموزشی هم آسیب فراوانی را متحمل شد.

نهادهای تاثیرگذار در بخش آموزش به‌واسطه اینکه وابستگی دولتی داشتند و بیشتر با جامعه آماری متخصص کار می‌کردند، نقش آموزشی و پرورشی خود را دیگر چندان جدی نگرفتند و سایر تشکل‌های معدنی غیردولتی هم که منافع آنها به‌نوعی با سیاست‌گذاران درگیر شده بود، تصمیمات یا رای‌هایی در امر آموزشی صادر کردند که در عمل به‌نفع سیاست‌گذار شد، در نتیجه در طول سالیان، آموزش بخش معدن قربانی این ناهماهنگی‌ها شد و آسیب فراوان دید.

البته ورود سیاست‌گذار، نهادها و سازمان‌های توسعه‌ای به امر بنگاه‌داری و ایجاد رقابت ناسالم به‌واسطه این بود که در بدو امر بایدها و نبایدها به‌درستی تعریف نشده بود و مانعی برای خلط وظایف در برابر دست‌اندرکاران قرار نداشت.

به‌گمان من، باتوجه به تجربیات به‌دست‌آمده دیگر، باید ارکان یک صنعت در جایگاه خود قرار گیرند و به کار خود بپردازند، زیرا وقتی چنین نظمی شکل بگیرد، در عمل خلط وظایف ایجاد نخواهد شد و موضوع مهم آموزش به فراموشی سپرده نمی‌شود.

سخن پایانی

در گزارش‌هایی که تاکنون درباره آموزش در این صفحه ارائه شده، همواره این نکته موردتاکید است که برای تربیت نیروی متخصص در زمینه فنی و مهندسی به‌ویژه در حوزه معدن، باید ارتباط موثری میان بخش صنعت و دانشگاه برقرار شود تا ماحصل تلاش دانشگاه برای ترتیب نیروی متخصص موردنیاز در بخش معدن، کارآمد و توانمند باشد. بنابراین اعتقاد، کارشناسان باید بر ارتباط مستقیم و موثر صنعت و دانشگاه تمرکز کنند تا هر یک در ارتقای کارآیی و افزایش توانمندی دیگری، نقش خود را ایفا کنند. به‌گفته برخی صاحب‌نظران، حوزه معدن باید در نخستین قدم و به‌عنوان یک مطالبه ملی، خواستار آن شد که اداره کل آموزش در وزارتخانه راه‌اندازی و ردیف بودجه خاصی هم به آن تخصیص داده تا تحولی که در زمینه آموزش نیاز است، پایه‌گذاری شود. در قدم دوم، منابع مالی موردنیاز آن باید تامین و سیاست‌ها و برنامه‌ها تدوین شود و در نهایت باید برای اجرایی شدن برنامه‌های تدوین‌شده همت گماشت.

آینده توسعه معادن به هوشمندسازی است

مدیرعامل شرکت مرکزی سنگ‌آهن ایران با بیان اینکه هم‌اکنون در حال برداشتن نخستین گام‌ها در راستای هوشمندسازی معادن هستیم، افزود: در آینده برای اداره کردن معادن، هیچ راهکاری جز هوشمندسازی آنها وجود ندارد.

مدیرعامل شرکت مرکزی سنگ آهن ایران گفت: در آینده برای اداره کردن معادن، هیچ راهکاری جز هوشمندسازی آنها وجود ندارد.

مجتبی حمیدیان در گفت‌وگو با فولادبان درباره وضعیت هوشمندسازی معادن اظهار کرد: موج ICT (فناوری ارتباطات و اطلاعات) که در دنیا توسعه پیدا کرد، با اندکی تاخیر به ایران منتقل شد.

وی گفت: درحال‌حاضر مشکلات و معضلاتی در معادن وجود دارد که تنها راه برطرف کردن آنها استفاده از تکنیک‌های هوشمند است. حوزه صنعت فولاد روزبه‌روز در حال گسترده‌تر شدن است و درپی آن، نیاز به هوشمندسازی معادن بیشتر احساس می‌شود.

حمیدیان با اشاره به تاثیر هوشمندسازی معادن در کاهش فروش مواد خام، بیان کرد: با هوشمندسازی معادن بخش قابل توجهی از حجم کارها و وظایف مدیران ذی‌ربط کم‌تر شده و فرصت تکمیل زنجیره‌ها و افزایش حوزه‌های ارزش افزوده ایجاد خواهد شد. به همین دلیل، هوشمندسازی معادن، پایه اصلی افزایش ارزش افزوده مواد و محصولات معدنی محسوب می‌شود.

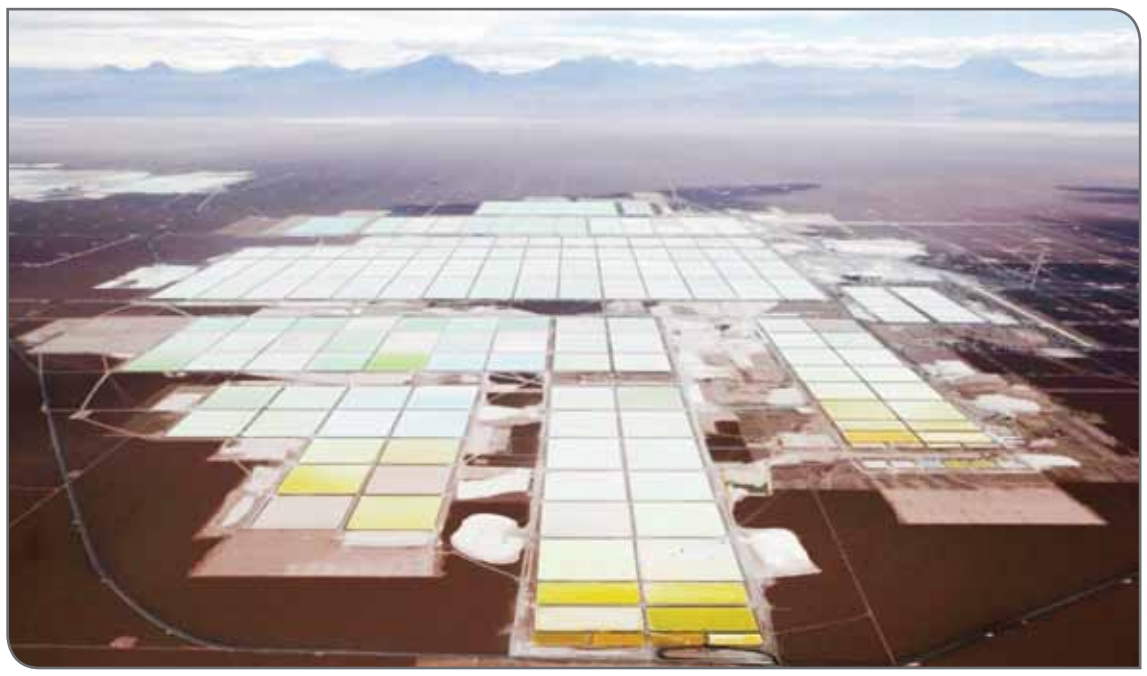
وی تصریح کرد: با وجود هوش مصنوعی در معادن، ما قادر به دریافت پیش‌بینی‌های مختلف در حوزه‌های معدنی خواهیم بود که این مهم در صادرات و توسعه فعالیت‌های صادراتی نیز نقش موثری را ایفا می‌کند. هوشمندسازی معادن همچنین در ایفای سیاست‌های گوناگون در نقاط معدنی کشور و افزایش آمار فروش محصولات معدنی نیز تاثیرگذاری چشم‌گیری خواهد داشت.

مدیرعامل شرکت مرکزی سنگ‌آهن ایران در پایان، بسیاری از مشکلات معدنی موجود در کشور را ناشی از کمبود اطلاعات کافی در این حوزه دانست و گفت: درحال‌حاضر بخش اعظمی از مشکلات معدنی که در کشور وجود دارد، از کمبود اطلاعات کافی در این زمینه نشأت می‌گیرد.

«روزگارمعدن» گزارش می‌دهد

کنترل یک‌سوم لیتیوم جهان در دست چین

گروه معدن

به گفته UBS AG، تلاش‌های چین برای افزایش استخراج لیتیوم می‌تواند باعث شود که این کشور تا اواسط دهه یک سوم عرضه جهان را به خود اختصاص دهد.

به گزارش «روزگار معدن»، این بانک انتظار دارد که معادن تحت کنترل چین، ازجمله پروژه‌هایی در افریقا، تولید خود را تا سال ۲۰۲۵ از ۱۹۴۰۰۰ تن در سال ۲۰۲۲ به ۷۰۵۰۰۰ تن افزایش دهند.

این امر سهم چین از ماده معدنی حیاتی برای باتری‌های خودروهای الکتریکی را به ۳۲ درصد از عرضه جهانی خواهد رساند. براساس یادداشت روز جمعه، ۲۴ درصد در سال گذشته.

رقابت برای ایمن‌سازی لیتیوم در بالاترین سطح در حال انجام است و کشورهایی از جمله ایالات متحده دسترسی به مواد لازم برای ساخت باتری‌ها را در اولویت قرار داده‌اند زیرا جهان از سوخت‌های فسیلی دور می‌شود. نیازهای چین به‌ویژه شدید است، زیرا این کشور بزرگ‌ترین بازار جهان برای وسایل نقلیه انرژی جدید را در خود جای داده است.

افزایش تولید چین شامل افزایش مواد مشتق شده از لپیدولیت، سنگی لیتیوم دار است که به دلیل بازده کم و هزینه‌های انرژی بالا، اغلب به عنوان بی‌کیفیت و از نظر زیست محیطی نامطلوب نادیده گرفته می‌شود. UBS می‌بیند که لپیدولیت در چین ۲۸۰۰۰۰ تن لیتیوم در سال ۲۰۲۵ یا ۱۳ درصد از عرضه جهانی از ۸۸۰۰۰ تن در سال گذشته را تشکیل می‌دهد، زیرا دولت به حمایت از این بخش ادامه می‌دهد.

پکن درحال‌حاضر اقدام به محدود کردن استخراج غیرمجاز لپیدولیت در استان جیانگشی، یک مرکز معدنی بزرگ کرده است، زیرا به دنبال اعمال کنترل بیشتر بر ذخایر خود است.

تمام چیزی که می‌درخشد زغال سنگ است

دنیای منابع و استخراج امروز واقعا عجیب است. از یکسو، صداهای بالا مانند آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) خواستار تحریم کامل هرگونه اکتشاف یا استخراج زغال‌سنگ جدید برای فولادسازی و انرژی هستند.

«به گزارش روزگار معدن»، از سوی دیگر، جنگ در اوکراین بر امنیت انرژی و هزینه‌های انرژی اثر داشته است و شاید ظرفیت زغال‌سنگ را دوباره باز کند زیرا کشورها به دنبال منابع مواد صنعتی فراتر از روسیه هستند.

برخی از شرکت‌ها احساس می‌کنند هنوز پولی در زغال‌سنگ وجود دارد، اما این سوال باقی می‌ماند که آیا این یک رویکرد کوته‌بینانه است که در نهایت چنین کسب‌وکاری را قربانی می‌کند، زمانی که می‌توانند یا باید به جای آن در انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کنند. بنابراین، در استرالیا و فراتر از آن، این موضوع بسیار موردی است. معدنچیان به دنبال برداشتن سود از زمین و ایجاد شغل برای کوئینزلندی‌ها هستند، اما صنعت زغال‌سنگ همچنان یک بخش رو به کاهش است. با توجه به اینکه زغال‌سنگ هنوز میلیاردها دلار در کوتاه مدت عرضه می‌کند، هم بازیگران دولتی و هم شرکت‌های معدنی باید این نگرانی‌ها را متعادل کنند.

توسعه و سرمایه‌گذاری برای زغال‌سنگ در کوئینزلند

Futura Resources شرکتی است که در پشت معادن جدید کوئینلند قرار دارد. تخمین می‌زند که زغال‌سنگ کک ۴۰ میلیارد دلار (۵۸میلیارد دلار استرالیا) از درآمد معدنی ایالت، حدود ۴۸.۳ درصد از کل درآمد را تشکیل می‌دهد، با پیش‌بینی صادرات از ۱۷۱میلیون تن در سال ۲۰۲۰-۲۱ به ۱۸۶میلیون تن تا سال ۲۰۲۲-۲۳.

به گزارش «روزگار معدن»، در این بیانیه آمده است که زغال‌سنگ کک، که به عنوان زغال‌سنگ متالورژیکی نیز شناخته می‌شود، برای تولید کک، یکی از ورودی‌های کلیدی غیرقابل تعویض برای تولید فولاد استفاده می‌شود.

فراتر از مصارف داخلی زغال‌سنگ، اسکات استوارت وزیر منابع کوئینزلند گفته است که تحلیل اخیر وزارت خزانه داری کوئینزلند نشان داد که زغال‌سنگ فولادسازی حداقل تا سال ۲۰۵۰ یک کالای صادراتی بین‌المللی ضروری برای این ایالت باقی خواهد ماند. دفتر استوارت به این اظهارنظر پاسخ نداد، اما به نظر می‌رسد وزیر متعهد به گسترش معدن زغال‌سنگ در ایالت باشد. او قبلا گفته بود: پیش‌بینی‌های خزانه‌داری نشان می‌دهد که کوئینزلند احتمالا برای دهه‌های آینده بزرگ‌ترین صادرکننده زغال‌سنگ فولادسازی جهان در دریا باقی خواهد ماند.

ایالت ما دارای زغال‌سنگ فولادسازی با بالاترین کیفیت در جهان و نیروی کار بسیار ماهر است، به همین دلیل است که ما همچنان به جذب سرمایه‌گذاری از شرکت‌هایی مانند Futura ادامه می‌دهیم.

دولت Palaszczuk همچنان از صنعت منابع ما حمایت می‌کند، که به طور مستقیم از حدود ۷۵۰۰۰ شغل خوب در سراسر ایالت، به ویژه در مناطق ما حمایت می‌کند.

فراتر از وزارت، نگرانی‌های فزاینده‌ای در مورد اتکای جهان به زغال‌سنگ وجود دارد. آژانس بین‌المللی انرژی می‌گوید انتشار زغال‌سنگ در حوزه‌های کلیدی مانند فولاد و سیمان، حیاتی است. چیزهای زیادی باید تغییر کند و کوئینزلند ممکن است کمکی به این کار نکند. مشکلی که در چشم‌انداز آژانس بین‌المللی انرژی برای زغال‌سنگ در می‌کند، شامل کاهش زودهنگام و قابل‌توجه در انتشارات مرتبط با زغال‌سنگ است.

اما آژانس همچنین از این واقعیت آگاه است که این نمی‌تواند یک شبه اتفاق بیفتد، و خواستار انتقال به انرژی پاک و تغییرات بزرگ در پویایی‌های بازار مانند قراردادهای خرید برق غیرقابل انعطاف، تامین مالی کم هزینه و محافظت از زغال‌سنگ در برابر رقابت در بازار است. گزارش آژانس بین‌المللی انرژی در انتقال زغال‌سنگ در خالص صفر استدلال می‌کند که در بسیاری از کشورها، نحوه طراحی بازارها و قراردادها به این معنی است که کارخانه‌های زغال‌سنگ به طور موثر در برابر رقابت محافظت می‌شوند.

و در بخش صنعتی، این گزارش می‌گوید که نوآوری سریع برای عرضه فناوری‌های مورد نیاز برای کاهش انتشار زغال‌سنگ در حوزه‌های کلیدی مانند فولاد و سیمان، حیاتی است. چیزهای زیادی باید تغییر کند و کوئینزلند ممکن است کمکی به این کار نکند. مشکلی که در چشم‌انداز آژانس بین‌المللی انرژی برای زغال‌سنگ در مقابل تلاش کوئینزلند برای تولید وجود دارد، طول دوره‌های سرمایه‌گذاری است. گزارش‌ها در نوامبر ۲۰۲۲ حاکی از آن است که کار ساخت‌وساز در این ایالت برای ۲ معدن زغال‌سنگ فولادسازی قرار است در اوایل سال ۲۰۲۳ آغاز شود و انتظار می‌رود تولید زغال‌سنگ ظرف شش ماه آغاز شود. طبق گزارش‌ها، هر دو معدن دارای طول عمر پیشنهادی ۱۰ ساله هستند اما می‌توان با ادامه اکتشاف تا بیش از ۲۰ سال افزایش یافت. مسئله اینجاست که داده‌های آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهد که برای صنایع سنگین وابسته به زغال‌سنگ، مانند فولاد و سیمان، سال ۲۰۵۰ تنها یک چرخه سرمایه‌گذاری فاصله دارد. میانگین طول عمر دارایی‌های بخش صنعت با انتشار گازهای گلخانه‌ای مانند کوره‌های بلند و کوره‌های سیمان حدود ۴۰ سال است، اما کارخانه‌ها اغلب پس از حدود ۲۵ سال بهره‌برداری دچار نوسازی اساسی می‌شوند. آژانس بین‌المللی انرژی می‌گوید حدود ۶۰درصد از تأسیسات تولید فولاد در سطح جهان و نیمی از کوره‌های سیمان تحت تصمیم‌های سرمایه‌گذاری در این دهه قرار خواهند گرفت، که تا حد زیادی چشم‌انداز استفاده از زغال سنگ در صنایع سنگین را شکل خواهد داد. این دارایی‌های موجود بدون هیچ تغییری در نحوه عملکرد فعلی‌شان، ۶۶ گیگا تن دی‌اکسیدکربن را در طول عمر باقی‌مانده خود تولید می‌کنند که می‌تواند تا سال ۲۰۵۰ آسیب زیست‌محیطی قابل‌توجهی را شاهد باشد، نقطه‌ای که بسیاری از سازمان‌ها، مانند آژانس بین‌المللی انرژی، آن را هدف قرار داده‌اند. برای کاهش قابل توجه انتشار بنابراین، در حالی که ممکن است کوئینزلند، به اندازه کافی منطقی، در کوتاه مدت مقداری پول نقد زغال‌سنگ بسیار مفید به دست آورد، سهم امروزی در تداوم استفاده از زغال‌سنگ در فولادسازی، پیامدهای جدی در بلندمدت انتشار گازهای گلخانه‌ای دارد. البته، زمانی که زیرساخت‌های فولادسازی گران نرخ ساخته شود، صاحبان آن همچنان به دنبال زغال‌سنگ خواهند بود، در غیر این صورت تأسیسات به یک دارایی سرگردان تبدیل می‌شوند.

شروع دوباره تولید فولاد در ترکیه

فولادسازان ترکیه پس از زلزله فوریه، تولید را دوباره شروع کردند.

به گزارش ایراسین، بیشتر فولادسازان فعال در مناطق زلزله‌زده جنوب شرقی ترکیه به تازگی تولید خود را از سر گرفته‌اند.

در همین راستا، «ایکینسیلر» یکی از فولادسازان این کشور نیز تولید خود را با تمام ظرفیت شروع کرد. این شرکت به خاطر تخریب خطوط تولید به خاطر زلزله، در خط تولید خود مشکلات زیادی را شناسایی نموده بود که پس از تعریف اقدامات اصلاحی، عملیات اجرایی تعمیرات خود را آغاز کرد و پس از پایان این تعمیرات، این شرکت دیروز تولید خود را شروع کرد.

همچنین انتظار می‌رود که Isdemir، بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد مبتنی بر کوره اکسیژن پایه ترکیه، در روزهای آینده به تولید بازگردد که برخی از مشکلات پس از زلزله نظیر افزایش تقاضا برای مصالح ساختمانی را در این کشور حل می‌کند.

اداره توسعه مسکن ترکیه در نظر دارد ظرف یک سال، ۳۵۰ هزار خانه را در ۱۱ شهر بسازد که این میزان از ساخت‌وساز به ۵ میلیون تن محصولات فولادی از جمله ۳ میلیون تن میلگرد، ۷۵۰ هزارتن مفتول و ۱.۲۵ میلیون تن ورق فلز نیاز دارد.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ترکیه قصد دارد این محصولات را توسط فولادسازان داخلی تأمین کند و بر همین مبنا دولت این کشور نیز با کنترل بازار، قیمت‌ها را در همین سطح نگه می‌دارد.

با این حال، با افزایش تقاضا برای میلگرد مورد نیاز در پروژه‌های بازسازی، این کشور شاهد افزایش نرخ بیلت و قراضه وارداتی در هفته‌های اخیر بوده است.

«ایکینسیلر» یکی از فولادسازان بزرگ ترکیه است که میلیون و ۲۵۰هزار تن فولاد را در سال تولید می‌کند.

ترکیه با تولید ۳۵.۱ میلیون تن فولاد در سال، طبق آخرین رتبه‌بندی انجمن جهانی فولاد، در جایگاه هشتم تولیدکنندگان بزرگ فولاد دنیا قرار گرفته است. پیش‌بینی می‌شود به خاطر توقف تولید در روزهای گذشته به خاطر زلزله شدید در ترکیه، این کشور تا رتبه دهم در رده‌بندی سال آینده تنزل پیدا کند.

موافقت اتحادیه اروپا با کاهش ۱۱.۷ درصدی مصرف انرژی

با توجه به بررسی‌های انجام شده، اتحادیه اروپا با کاهش مصرف انرژی تا سال ۲۰۳۰ بر أساس توسعه منابع انرژی تجدیدپذیر و ظرفیت صرفه جویی در انرژی موافقت کرد.

به گزارش آرتان پرس، در بیانیه‌ای که در وب سایت شورای اروپا منتشر شده است، آمده است که شورای اروپا و نمایندگان پارلمان اروپا به یک توافق سیاسی اولیه برای کاهش مصرف نهایی انرژی در سطح اتحادیه اروپا تا سال ۲۰۳۰ به میزان ۱۱.۷ درصد دست یافتند.

از سال ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰، کشورها باید مصرف انرژی نهایی را سالانه به طور متوسط ۱.۴۹ درصد کاهش دهند. این به معنای حد بالایی برای مصرف انرژی نهایی در اتحادیه اروپا که معادل ۷۶۳ میلیون تن نفت و ۹۹۳ میلیون تن نفت برای مصرف اولیه است.

به نقل از چندین منبع خبری، سقف مصرف نهایی برای کشورهای عضو شورای اروپا الزام‌آور خواهد بود، در حالی که سقف اولیه که همچنین شامل آنچه برای تولید و تامین انرژی نیز استفاده می‌شود، نشانگر میزان مصرف نهایی خواهد بود. طبق بیانیه شورای اروپا، کشورهای عضو این شورا از طریق مشارکت‌های ملی و مسیرهای مشخص شده توسط کشورها در برنامه‌های ملی انرژی و آب و هوا (NECP) به هدف کلی کمک خواهند کرد. باید توجه داشت که شورای اروپا اعلام کرده برنامه‌های ملی انرژی و آب و هوا (NECP) که به روز رسانی شده‌اند باید در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ معرفی شوند.

به نقل از برخی تاجران، فرمول محاسبه مشارکت‌های ملی با امکان انحراف ۲.۵ درصدی از آن نشان‌دهنده میزان مصرف نهایی خواهد بود. بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان مصرف نهایی براساس شدت انرژی، تولید ناخالص داخلی سرانه، توسعه منابع انرژی تجدیدپذیر و ظرفیت صرفه جویی در انرژی محاسبه خواهد شد. از سال ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰، کشورهای اتحادیه اروپا باید مصرف انرژی نهایی را در مقایسه با سطح فعلی که ۰.۸ درصد است، سالانه به طور متوسط ۱.۴۹ درصد کاهش دهند. بنابراین باید میزان مصرف انرژی نهایی به‌تدریج تا پایان سال ۲۰۳۰ به رقم ۱.۹

درصد برسند. بررسی‌ها نشان می‌دهد ترتیبات جدید بیانیه شورای اروپا همچنین مسئولیت بیشتری را برعهده بخش عمومی برای بهبود بهره‌وری انرژی می‌گذارد. باید توجه داشت که به ویژه هدف جدیدی برای کاهش ۱.۹ درصدی سالانه مصرف انرژی برای کشورهای اتحادیه اروپا معرفی خواهد شد. توافق اولیه نیاز به تایید رسمی پارلمان اروپا و شورای اروپا دارد. آقای Kadri Simson کمیسر انرژی اروپا اظهار کرد: کارآیی انرژی کلید دستیابی به کربن‌زدایی کامل اقتصاد اتحادیه اروپا و استقلال از سوخت‌های فسیلی روسیه است. بررسی‌ها نشان می‌دهد یک چارچوب قوی تر اتحادیه اروپا برای بهره‌وری انرژی به ما کمک می‌کند تا در مسیر رسیدن به اهداف انرژی و آب و هوا در سال ۲۰۳۰ باقی بمانیم. در نتیجه این می‌تواند یک محرک مهم برای رقابت و تقویت امنیت عرضه باشد.

همانطور که مرکز GMK قبلا گزارش داد، در فوریه ۲۰۲۳، رهبران اتحادیه اروپا توافق کردند که باید اجازه دهند حمایت هدفمند، موقت و متناسب برای تضمین آینده اروپا به عنوان پایگاه تولید فناوری‌های پاک و مقابله با رقابت ایالات‌متحده و چین وجود داشته باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد کمیسیون اروپا (EC) تسهیل قوانین کمک دولتی برای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر، کربن زدایی صنعت یا وسایل نقلیه بدون آلایندگی را پیشنهاد کرده است. باید توجه داشت که این مورد تا حدی پاسخی به قانون کاهش تورم (IRA) بوده که در ایالات متحده تصویب شد.

بین‌الملل

بحران در معادن کانادا

کانادا تمایلی به حضور چینی‌ها در بخش معدن خود ندارد. روندی که به عقیده معدن‌کاران کانادایی مشکلاتی را در زمینه تولید معدنی ایجاد خواهد کرد.

به گزارش آرتان پرس، رابرت فریدلند؛ تحلیلگر کانادایی در این‌باره اخیرا به بلومبرگ گفته است: ممانعت کانادا از سرمایه‌گذاری چین در مواد معدنی اساسی، تولید فلزات موردنیاز برای تحقق پروژه انتقال جهانی انرژی به عصر سبز را سخت و فعالیت معدنی را دشوار می‌کند.

این معدن‌کار میلیاردر و کانادایی یکشنبه هفته گذشته نیز در یک سالن مملو از جمعیت در تورنتو گفته بود:

«رویه کنونی باعث می‌شود تا ما از این همه سرمایه چینی که در تمام بخش‌های معدنی به‌کار گرفته می‌شود، محروم بمانیم. در این وضعیت طبیعتا سخت می‌شود که فعالیت معدنی را توسعه داد.»

دولت کانادا در ماه نوامبر قوانین سرمایه‌گذاری خارجی خود را برای حضور چینی‌ها تشدید کرد تا شرکت‌های دولتی خارجی را که به‌دنبال تصاحب یا سرمایه‌گذاری در بخش معدن هستند، محدود کند.

در این ماه، دولت به سه شرکت چینی دستور داد تا از سه پروژه جدید اکتشاف لیتیوم خارج شوند. قوانین جدید یک معضل مالی برای معدنچیان کانادایی ایجاد می‌کند که به چین به‌عنوان یک منبع قابل اعتماد تامین مالی متکی هستند.

بر اساس تحلیل بلومبرگ، چین در بیش از بیست شرکت معدنی کانادایی، از جمله برخی از بزرگ‌ترین نام‌های صنعت، سهام دارد و نفوذ کرده‌است.

کانادا واردات فولاد از روسیه را تحریم کرد

دولت کانادا اعلام کرده که واردات تمام تولیدات فولادی و آلومینیومی از روسیه را تحریم کرده است.

به گزارش آرتان پرس، دولت کانادا اعلام کرد با هدف پایین آوردن توانمندی مسکو در تأمین مالی درگیری نظامی با اوکراین، واردات تمامی تولیدات فولادی و آلومینیومی از این کشور را تحریم کرده است. در همین حال، کریستیا فریلند، وزیر دارایی کانادا در بیانیه‌ای، اعلام کرد: اوکراین می‌تواند و باید این جنگ را ببرد. ما هر کاری که بتوانیم انجام خواهیم داد تا درآمد مورد استفاده روسیه برای درگیری نظامی با اوکراین را قطع کرده یا محدود کنیم. این تحریم شامل تمام تولیدات کامل یا نیمه تمام فولادی و آلومینیومی از روسیه می‌شود. کانادا از زمان شروع درگیری نظامی روسیه با اوکراین همگام با شرکای غربی خود دست به تحریم روسیه زده و تاکنون بیش از ۱۶۰۰ شرکت و شخصیت روسی را در لیست تحریم‌های خود قرار داده است. از سوی دیگر حدود ۳.۶ میلیارد دلار هم به کیف کمک‌های نظامی و مالی کرده است. فریلند گفت: ما به دنبال حصول اطمینان از این هستیم که پوتین نتواند با فروش آلومینیوم و فولاد هزینه‌های ادامه جنگ را تأمین کند. ماه گذشته هم امریکا تعرفه واردات آلومینیوم و محصولات مرتبط از روسیه را ۲۰۰ درصد بالا برد که از دیشب اجرایی شده است. روسیه ۶ درصد کل صادرات آلومینیوم در جهان را در اختیار دارد و کانادا در سال ۲۰۲۱ معادل ۴۵ میلیون دلار آلومینیوم و ۲۱۳ میلیون دلار فولاد از روسیه وارد کرده است.

روی خط خبر

روی خط خبر

بهره‌برداری از معادنی که ۱۸ سال بلاتکلیف بودند

رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی شهرداری همدان با بیان اینکه شهرداری همدان بعد از ۱۸ سال موفق شده از معادن در اختیارش بهره‌برداری کند، گفت: شهرداری همدان توانست معادنی که ۱۸ سال بلاتکلیف مانده بود را مورد بهره‌برداری قرار دهد.

حسین مردانی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اینکه شرکت سیمان شهرداری همدان دارای هفت معدن و مقدار زیادی اراضی است که توانسته برای استخراج سیمان مجوز بگیرد، اظهار کرد: در این ۱۸ سال اقدامات زیادی انجام شده تا شرکت سیمان دایر شود که بنا به دلایل مختلف بلاتکلیف مانده بود.

وی با بیان اینکه در چند ماه گذشته پیگیری های لازم را انجام داده و در نهایت به این نتیجه رساندیم که شروع کار در اراضی و معادن شهرداری واقع در روستای داق‌داق آباد صورت بگیرد و کارخانه تولید کاغذ از سنگ دایر شود، تصریح کرد: با چند شرکت دانش‌بنیان و شرکت‌هایی که قبلا در حوزه تولید کاغذ از سنگ کار کرده بودند، رایزنی و تبادل اطلاعات شده است و با چند شرکت به جمع‌بندی رسیده‌ایم.

رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی شهرداری همدان خاطرنشان کرد: از هفت معدن موجود یک معدن را با شرکت‌های دانش‌بنیان توافق کردیم با یک هکتار زمین تولید کاغذ از سنگ را اجرایی کنیم.

وی درباره بقیه معادن شرکت سیمان، اظهار کرد: برای مابقی معادن و اراضی با چند شرکت معتبر در راستای تولید سیمان سفید و آهک هیدارته وارد مذاکره شده‌ایم و در حال پیگیری هستیم.

وضعیت فرونشست نگران‌کننده است

رییس سازمان نقشه‌برداری کشور گفت: وضعیت فرونشست زمین در ایران نگران‌کننده است بنابراین اقدامات لازم برای جلوگیری از آن در پهنه‌های مختلف ضروری است.

به گزارش ایرنا، علی جاویدانه در نشست مشترک شورای اداری و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اظهار کرد: امروزه نقشه و اطلاعات مکانی هر استان مهم بوده و برای هر تصمیم‌گیری ضروری است، لرستان در خصوص توسعه زیرساخت داده مکانی از استان‌های برتر کشور است.

وی افزود: حدود ۲۵۰ پهنه با نرخ‌های متفاوت در کشور شناسایی شد در لرستان نرخ‌ها پایین بوده اما این موضوع نگران‌کننده است و فرونشست در برخی مناطق جدی است.

وی ادامه داد: امیدواریم به زودی شاهد رونمایی اطلس سرمایه‌گذاری و پنجره واحد مدیریت زمین برای توسعه استان باشیم.

وی گفت: ۳۰ هزار کیلومتر از زمین‌های کشور براساس نقشه‌های فرونشست بررسی شده و این در حالی است که از یک هزار و ۴۰۰ شهر در کشورمان حدود ۳۵۰ شهر فاقد نقشه بوده که برای تهیه نقشه‌های آنها با استفاده از پهپاد این نقشه‌برداری‌ها در حال انجام است.

جاویدانه بیان کرد: کار نقشه‌برداری ۱۶۰ شهر درحال انجام بوده که این نقشه‌ها در طرح‌هایی مانند کاداستر نیز قابل استفاده هستند.

وی اظهار کرد: فرونشست درهمه مناطق دنیا ایجاد می‌شود، اما نرخ فرونشست زمین در کشور با بیشینه بالای ۲۰ سانتیمتر ۵ برابر متوسط دنیا است.

وی ادامه داد: سازمان نقشه‌برداری کشور نسبت به تعیین مناطق دارای فرونشست در کشور اقدام و نرخ فرونشست را نیز تعیین کرده که توجه متولیان امر به این موضوع مهم بیش از گذشته ضروری است.

جاویدانه گفت: سازمان نقشه‌برداری یکی از قدیمی ترین سازمان‌های کشور است که از سال ۱۳۳۲ مسئول نظارت و راهبری و مدیریت نقشه و اطلاعات کشور بوده و در راستای وظایف این سازمان چشم‌انداز صنعت نقشه‌برداری تا افق سال ۱۴۲۰ تدوین شده و براساس آن سند راهبری سازمان نقشه‌برداری کشور با استفاده از ظرفیت مشاورین خبره تهیه شده است.

لیتیوم قهاوند در راه جهانی شدن

گروه معدن

یک هفته پس از تایید خبر کشف معدن لیتیوم در دشت قهاوند، رویترز از فساد شرکت Piedmont یکی از زیرمجموعه‌های تسلا در معادن آتلانتیک غنا خبر داد تا بازار جهانی لیتیوم در بدو ورود معادن قهاوند روزهای ملتهبی را تجربه کنند. رویترز مدعی‌شده احتمال توقف کار در معادن آتلانتیک وجود دارد.

به گزارش ایراسین، هفته گذشته اخباری پیرامون کشف دو معدن لیتیوم در دشت قهاوند منتشر شد و خیلی سریع به تایید مسئولان وزارت صنعت رسید. براساس گزارشات اولیه این دو معدن ۵ تا ۶ کیلومترمربع مساحت دارند و ذخایر احتمالی آنها ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کانسنگ لیتیوم است. در بدو ورود معادن قهاوند به عرصه لیتیوم جهانی اخبار منفی از معادن آتلانتیک شرکت Piedmont با التهاب در بازارهای جهانی همراه بود.

شرکت Piedmont با ارزش یک میلیارد دلار یکی از زیرمجموعه‌های تسلاست که وظیفه استخراج لیتیوم از معادت آتلانتیک غنا را برعهده دارد. تسلا به دلیل استفاده از خودروهای برقی تقاضا بالایی برای لیتیوم دارد به همین دلیل معادن غنا به عنوان یکی از منابع اصلی تسلا در نظر گرفته شد تا اینکه خبر فساد در معادن آتلانتیک بازی را تغییر داد.

رویترز گزارش داد مسئولان معدن آتلانتیک با پرداخت رشوه به خانواده یکی از سیاستمداران غنا مجوز استخراج معادن را کسب کرده‌است. اگرچه رویترز مدعی‌شد مدارک کافی برای تایید این ادعا را ندارد ولی با اعلام این خبر بلافاصله سهام Piedmont با ریزش ۶.۶ درصدی همراه بود. منبع خبری رویترز مدعی شده دولت غنا فساد آتلانتیک را تایید خواهد کرد و این شاید به معنای توقف کوتاه‌مدت یا بلندمدت در کار استخراج سنگ لیتیوم از معادن آتلانتیک است.

قهاوند، فرصت جایگزینی آتلانتیک

کارولینای شمالی، استرالیا و کانادا به عنوان جایگزین‌های احتمالی معادن آتلانتیک غنا برای تامین لیتیوم تسلا معرفی می‌شوند و شرکت Piedmont نیز سال ۲۰۲۱ دفتر مرکزی خود را از استرالیا به کارولینای شمالی تغییر داد تا فرآیند استخراج سنگ لیتیوم از معادن این منطقه را از نزدیک رصد کند ولی اعتراض ساکنان محل و قوانین ایالتی برداشت از معادن کارولینای شمالی را با مشکل مواجه کرده است. از طرفی معادن کانادا به دلیل سیاست‌های دولت در قبال سرمایه‌گذاران چینی وضعیت مشخصی ندارند.

اخبار منفی معادن لیتیوم به خصوص در غنا در بدو کشف معادن لیتیوم دشت قهاوند احتمالا با استقبال بازار جهانی از این معادن مواجه خواهد شد. با کشف این دو معدن در دشت قهاوند ایران از نظر لیتیوم پس از بولیوی، آرژانتین و شیلی در رتبه چهارم دارندگان لیتیوم قرار می‌گیرد. ضمن اینکه آمارهای جهانی حکایت از تقاضای بسیار زیاد شرکت‌های امریکایی برای سنگ لیتیوم حکایت دارد.

اکنون ۷۴درصد مصرف لیتیوم در صنایع الکترونیکی و کالاهایی مانند موبایل‌های هوشمند است و با ایجاد مشکلات استخراج از معادن کارولینای شمالی و آتلانتیک غنا حالا دشت قهاوند فرصت خوبی برای ورود به بازارهای جهانی دارد.

رئیس اتاق بازرگانی استان قزوین:

صادرات صنایع فولادی حاصلی برای قزوین نداشته است

رئیس اتاق بازرگانی استان قزوین گفت: امروز صنایع فولادی که ادعا می‌کنند چند میلیون دلار صادرات کردند، باید بگویند که چقدر از این صادرات خود را در استان قزوین و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی هزینه کردند و صادرات آنها برای قزوین حاصل چندانی نداشته است.

به گزارش تسنیم، مهدی بخشنده درباره معضلات فعالیت شرکت‌های فولادی برای منابع آب زیرزمینی استان قزوین و صادرات فولادمحور استان قزوین (۵۰ درصد ارزش صادرات استان قزوین را مربوط به فولاد است) گفت: تابستان گذشته شاهد بودیم که به دلیل مصرف بالای برق، برق بسیاری از صنایع را قطع می‌کردند و حتی کار به جایی رسید که می‌خواستند برق خانه‌ها را قطع کنند. وی با اشاره به مصرف بالای برق و آب در صنایع فولادی افزود: امروز در کشورهای توسعه‌یافته صنایع فولاد وجود ندارد و اگر کارخانه‌های فولاد را ببنیدیم و برق و گاز مجانی که به آنها می‌دهیم و منابع آبی که این صنایع از بین می‌برند را حفظ کنیم، سودش به مراتب برای مردم و نه برای یک قشر خاص که سودهای آنچنانی می‌برند، بیشتر است.

بخشنده با بیان اینکه مخالف استقرار صنایع فولادی در استان قزوین هستیم، گفت: همه شاهد بودیم که بهمن‌ماه چه میزان آلودگی در استان قزوین بود. به طوری که هوا خوب می‌شد، اما بعد از ۴۸ ساعت به قدری خطرناک می‌شد که مدارس را تعطیل می‌کردند و یکی از عوامل آلودگی هم فعالیت صنایع آلاینده مانند صنایع فولادی است و باید صنایع دوستدار محیط‌زیست را جایگزین چنین صنایعی کنیم.

وی تصریح کرد: امروز صنایع فولادی که ادعا می‌کنند چند میلیون دلار صادرات کردند، باید بگویند که چقدر از این صادرات خود را در استان قزوین و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی هزینه کردند و صادرات آنها برای استان قزوین حاصل چندانی نداشته است. ضمن اینکه این صنایع فولادی با این همه سود دلشان نمی‌خواهد پول آب و گاز را پرداخت کنند. هر مدیری هم از آنها پول خدمات دولتی را طلب می‌کند، تهدید می‌کنند که ۲ هزار نفر کارگر را جلوی استانداری می‌آوریم.

احیای معدن زغال‌سنگ سنگرود پس از ۳۰سال

فاز یک معدن بزرگ زغال‌سنگ سنگرود رودبار پس از ۳۰سال دوباره گرد خاموشی تکاند و با حضور استاندار، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان و جمعی از مسئولان استانی و شهرستانی احیا و راه‌اندازی شد.

به گزارش ایرنا، معدن سنگرود که پس از زلزله سال ۶۹ به دلایل مختلف از جمله کمبود ذخایر و عدم توانایی شرکت بهره‌بردار غیرفعال شده بود و در سال ۹۴ هم شرکت به طور کل منحل و در نهایت به شرکت تهیه و تولید مواد معدنی واگذار شده بود دوباره فعال شد، معدنی که ۳۰ سال غیرفعال و راکد بود.

مساحت شرکت سنگرود ۳۶ هکتار است و پس از سال‌ها به تازگی به شرکت برنده مزایده که صلاحیت آن در کمیته فنی و کارشناسی معدن تایید شده است، واگذار شد تا امور اکتشافی جهت تعیین میزان ذخایر زغال‌سنگ و سایر مواد معدنی از جمله خاک نسوز و عناصر دیگر را انجام دهد.

سنگرود در سال‌های گذشته به‌تدریج رو به نابودی رفته و تعطیل شده بود و حدود ۳ هزار نفر افراد شاغل در این معدن بیکار شدند که با پیگیری‌های مجدانه مسئولان استانی و شهرستانی دوباره افتتاح و با اشتغالزایی قابل توجه به چرخه تولید بازگشت.

رئیس سازمان، صنعت، معدن و تجارت گیلان هم در این رابطه، راه‌اندازی معدن سنگرود را از برنامه‌های اصلی این سازمان اعلام کرد و افزود: کار استخراج از این معدن با وسعت ۳ هزار و ۶۰۰ هکتار در منطقه عمارلو رودبار از اوایل دهه ۴۰ آغاز شده و پیش از آن سال‌ها نیمه‌تعطیل بود و سال ۹۳ به دلیل اتمام ذخایر استخراجی به عدم توجیه اقتصادی به طور کامل تعطیل شد و در فرآیند مزایده قرار گرفت.

تیمور پورحیدری اضافه کرد: این شرکت به برنده مزایده تحویل شد و کار اجرایی را آغاز می‌کند ضمن آنکه تمام پروانه‌هایی که به لحاظ فنی اکتشافات ذخایر معدنی در این محدوده قرا می‌گیرد صادر شده و کار هرچه سریع‌تر شروع خواهد شد و به اشتغال مطلوب مدنظر دست خواهند یافت.

وی تاکید کرد: از ابتدای دولت سیزدهم ۷۱ محدوده معدنی در گیلان شناسایی شد و در فرآیند مزایده قرار گرفت و امیدواریم در سال آینده شاهد بهره‌برداری از این معادن باشیم.

گفته می‌شود با بازگشایی این واحد تولیدی، نرخ بیکاری در استان به صورت محسوسی کاهش می‌یابد، همچنین با فعال کردن واحدهای دیگر، بهره‌برداری از طرح‌ها و پروژه‌های جدید شرایط اشتغال در گیلان شتاب خواهد گرفت.

همچنین یک واحد صنعتی دانه بندی شن و ماسه با ظرفیت تولید سالانه ۵۰۰ هزار تن با ۷۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در گنجه رودبار با اشتغالزایی ۱۲۰ نفر به صورت مستقیم و ۸۰۰ نفر به‌صورت غیرمستقیم به بهره‌برداری رسید.

گیلان ۵۲ معدن فعال دارای پروانه بهره‌برداری معدنی دارد که برای بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد می‌کند.

مساحت فرونشست جنوب تا غرب تهران ۳ برابر شد

مدیرکل مخاطرات زیست‌محیطی سازمان زمین‌شناسی از افزایش ۳ برابری مساحت فرونشست از جنوب تا غرب استان تهران خبر داد و گفت: به دلیل بافت خاک در شهر تهران احتمال نفوذ فرونشست به داخل شهر تهران بسیار کم است.

رضا شهبازی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به فرونشست در جنوب و غرب استان تهران اظهار کرد: در محدوده جنوب غربی، جنوب و غرب تهران مساحت فرونشست نسبت به ۱۵ سال پیش تا ۳ برابر افزایش داشته اما نرخ فرونشست کاهش یافته است.

وی افزود: گستره برداشت از آبخوان در این محدوده بیشتر شده و میزان چاه‌های برداشت آب افزایش یافته اما بافت خاک منطقه بیش از این امکان فشرده شدن ندارد لذا نرخ فرونشست نسبتاً کاهش داشته اما در گستره سطح شاهد افزایش فرونشست هستیم. مدیرکل مخاطرات طبیعی و زیست‌محیطی سازمان زمین‌شناسی کشور با اشاره به عدم اقدامات مناسب در زمینه کنترل فرونشست اظهار کرد: آمار و اطلاعات به‌دست آمده نشان می‌دهد که برداشت آب از آبخوان‌ها و منابع آب زیرزمینی ادامه دارد و تغذیه مناسبی ایجاد نشده و اگر در محدوده‌ای نیز تغذیه انجام شود به دلیل وجود دو آبخوان در یک محل ممکن است آبخوان اصلی که در عمق قرار دارد تغذیه نشود.

شهبازی تصریح کرد: درحال‌حاضر فرونشست در عمق زمین و در آبخوان‌های اصلی اتفاق می‌افتد لذا داده‌های آبخوان‌های سطحی نباید ما را فریب دهد زیرا که گاهی سطح آب متعادل یا بالا می‌آید که مربوط به آبخوان‌های بالایی است و همچنان در آبخوان اصلی شاهد خشکی هستیم. مدیرکل مخاطرات طبیعی و زیست‌محیطی سازمان زمین‌شناسی کشور با اشاره به اعلام نظرات بی‌اساس برخی کارشناسان گفت: گاهی کارشناسان با مجموع آمار سالانه فرونشست اعلام می‌کنند که به‌طور مثال فرونشست در تهران از ۱۰ سال گذشته به عدد ۳ متر رسیده است اما این در صورتی است که فرونشست فقط در یک نقطه اتفاق نمی‌افتد و این آمار ارائه شده در سطح وسیعی برآورد می‌شود. شهبازی تأکید کرد: نرخ فرونشست در یک دشت یا پهنه وسیع محاسبه می‌شود و این گونه نیست که هر سال در یک نقطه از دشت شاهد نشست باشیم. وی با تأکید بر اینکه درز، ترک و شکاف داشتیم اما نشست نقطه‌ای و مداوم در هیچ شهری به ثبت نرسیده است افزود: نرخ فرونشست براساس بیشینه اعلام می‌شود و تمام دشت به یک میزان نشست نمی‌کند بلکه بیشینه فرونشست در یک نقطه خاص در یک دشت ثبت می‌شود لذا در تهران جایی را نداریم که نشست زیادی داشته باشد. شهبازی با اشاره به ویژگی‌های زمین‌شناسی و رسوب‌شناسی آبخوان تهران تصریح کرد: در ۲۰ سال گذشته فرونشست به داخل شهر تهران نفوذ نکرده و این احتمال بروز این پدیده را در شهر تهران کاهش می‌دهد زیرا که اگر شرایط فرونشست در تهران فراهم بود در این بازه زمانی ۲۰ساله نیز شاهد فرونشست بودیم. وی با تأکید بر اینکه احتمال فرونشست در تهران بسیار کم است افزود: عدم فرونشست جدی در شهر تهران به دلیل شرایط و ویژگی خاک محدوده شهر تهران است که بیشتر درشت‌دانه است لذا گسترش وسیع فرونشست را در محدوده تهران مشاهده نمی‌کنیم.

ضرورت تکمیل زنجیره صنعت ساختمان در هرمزگان

استاندار هرمزگان، راهبرد سازمان صنعت، معدن و تجارت را ایجاد زنجیره تولید مصالح ساختمانی در استان تعریف کرد و گفت: در سال آینده باید زنجیره صنعت ساختمان در استان تکمیل شود. به گزارش ایرنا، مهدی دوستی در نشست شورای معادن هرمزگان افزود: برنامه‌ی اصلی در سال ۱۴۰۲ نیز بررسی امکان تولید لوازم خانگی در استان و همچنین راه‌اندازی خوشه صنعتی مصالح ساختمانی است، برهمین اساس باید تلاش کنیم که در سال آینده تمام زنجیره صنعت ساختمان در هرمزگان ایجاد شود. وی با اشاره به بهره‌برداری از بندرگاه خمیر، اظهار کرد: تمام تلاش‌مان برای بهره‌برداری از این بندر، صادرات تخصصی به ویژه گچ بوده است، چرا که طبق بررسی‌هایی که در ابتدای امسال انجام شد، عمانی‌ها در حال پیشی گرفتن از ما در بازار این محصول بودند. نماینده عالی دولت در استان هرمزگان عنوان کرد: در بحث اصلاح رویه‌ها و رویه‌های گمرکی مورد نیاز بندر چندمنظوره خمیر و همچنین ظرفیت شناورها و لایروبی این بندر نیز آماده‌ی اجرای طرح‌های جدید هستیم.

دوستی، با اشاره به اجرای طرح نهضت‌ملی مسکن و هدف‌گذاری برای احداث بیش از ۵۰ هزار واحد مسکونی در استان گفت: معادن و واحدهای تولید گچ هرمزگان باید بتوانند نیاز صنعت ساختمان این استان را برطرف کنند، بر همین مبنا هیچ منطقی بر اینکه گچ ساختمانی از خارج از استان تامین شود، حاکم نیست.

وی در بررسی موضوعات مربوط به معدن خاک سرخ هرمز، گفت: هرمز یک منطقه گردشگری است که مزیت نسبی آن، به وجود خاک سرخ است و هیچ کجای دنیا نیز مزیت نسبی‌اش را به فروش نمی‌رسانند؛ برهمین اساس نمی‌توان گردشگری هرمز را که بسیار سودآورتر از فعالیت این معدن بوده، را فدا کنیم و جلوی ثبت ملی و جهانی جزیره را بگیریم. استاندار هرمزگان تاکید کرد: لازم است خسارت‌های وارده به بهره‌برداران و سرمایه‌گذاران معدن خاک سرخ هرمز برآورد و به آنها پرداخت شود و اگر لازم بود معدنی جایگزین به آنها داده شود تا مزیت نسبی جزیره هرمز حفظ شود. دوستی همچنین در این نشست بر لزوم اکتشافات معدنی تاکید کرد. استان هرمزگان دارای ۲۱ نوع ماده معدنی است که سنگ‌آهن، سنگ گچ، نمک، دولومیت، کرومیت، مارن، آهک، شن و ماسه از معدن‌های فعال استان به شمار می‌روند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان:

۴۴۱ معدن در زنجان غیر فعال است

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: ۴۴۱ معدن معادل ۵۰ درصد از معادن استان غیر فعال است. به گزارش مهر، مجید گلشنی منفرد گفت: هزار و ۲۳۱ واحد تولیدی صنعتی در استان وجود دارد که یک درصد واحدهای صنعتی کشور را شامل می‌شود و این استان به لحاظ حجم سرمایه‌گذاری نیز ۲.۵ درصد سهم کشور را به خود اختصاص داده است. وی افزود: همچنین بیش از ۳۹ هزار واحد صنفی ثبت شده در استان وجود دارد که زیر نظر ۱۹۰ اتحادیه فعالیت می‌کنند. رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان زنجان ادامه داد: بر این مبنا در سند راهبردی سازمان هدف بزرگ رشد ۱۰.۹ درصدی برای صنعت و معدن در نظر گرفته که عدد بزرگی است و برای تحقق این امر باید سالانه ۱۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جذب شود. گلشنی منفرد یادآور شد: در سند راهبردی سهم رشد بخش بهره‌وری ۴۰ درصد در نظر گرفته شده است و این یعنی اینکه به فکر جدید نیاز داریم و در این میان تشکل‌ها در توسعه صنعتی نقش مهمی دارند. وی ادامه داد: نگاه‌مان به تشکل‌های صنعتی صرفا به عنوان بازوهای اجرایی نیست، بلکه باید بازوی فکری باشند تا در پیشبرد کارها نقش‌آفرینی کنند. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: مشکل اساسی استان این است یک زنجیره‌های حلقه تولید باید شکل بگیرند و نکته دوم اینکه ارتقای تنوع سبد محصولات استان در گرو ارتقای دانش فنی است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

وابستگی تداوم تولید به صادرات

مرضیه احقاقی

صادرات غیرنفتی یکی از شاخصه‌های اثرگذار بر تولید ناخالص داخلی است. با این وجود در طول دهه‌های گذشته به‌واسطه وابستگی اقتصاد به نفت، صادرات غیرنفتی از اولویت دولت و سیاست‌گذاران خارج شده است.

این در حالی است که رشد صادرات در حوزه‌های گوناگون، یکی از ضروریات برای گذار به یک اقتصاد سالم و با درآمدهای پایدار است.

ظرفیت‌های حوزه معدن و صنایع معدنی، از مهم‌ترین ظرفیت‌های کشور برای ارتقای صادرات غیرنفتی به‌شمار می‌روند.

این ظرفیت‌ها به‌ویژه در طول سال‌های گذشته و با محدودیت‌های موجود در مسیر فروش نفت ایران، بیش‌ازپیش موردتوجه قرار گرفته‌اند. در ادامه باید تاکید کرد که در میان ظرفیت‌های بخش معدن و صنایع وابسته به آن، زنجیره فولاد توانسته نقش اثرگذارتری را در توسعه صادرات بر عهده بگیرد.

البته صنعت فولاد در ایران با هدف صادرات، توسعه یافته است. در چنین شرایطی، فروش این محصول استراتژیک به بازارهای جهانی، علاوه بر تاثیری که در رشد درآمدهای ارزی کشور و بهبود تولید ناخالص داخلی دارد، عملا حیات بخش بزرگی از ظرفیت‌های ایجادشده در این صنعت را ممکن می‌کند. با این وجود به اعتقاد فعالان بخش معدن و صنایع معدنی، سیاست‌گذاران با علم به اهمیت صادرات فولاد، همچنان موانع جدی در مسیر فعالیت و تجارت این صنعت می‌تراشند.

عکس: روزگار معدن

> صادرات غیرنفتی یکی از شاخصه‌های اثرگذار بر تولید ناخالص داخلی است. با این وجود به‌واسطه وابستگی اقتصاد به نفت، صادرات غیرنفتی از اولویت دولت و سیاست‌گذاران خارج شده است

رقابت‌پذیری، رمز موفقیت در بازار صادراتی

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: زنجیره فولاد ایران با تکیه بر ذخایر انرژی و منابع معدنی، توسعه یافته است. تولید فولاد در افق چشم‌انداز توسعه کشور در سال ۱۴۰۴، برابر ۵۵ میلیون تن هدف‌گذاری شده است. بر همین اساس نیز در طول دهه‌های اخیر، سرمایه قابل‌توجهی به صنعت فولاد کشور جذب و ظرفیت قابل‌توجهی از این صنعت در کشور نصب شده است.

وی افزود: با این وجود، میزان مصرف فولاد در کشور ما به مراتب پایین‌تر از نیاز کشور به فولاد و محصولات فولادی برآورد می‌شود؛ بنابراین صادرات و فروش محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد به بازارهای جهانی، تنها راه تداوم تولید در این زنجیره استراتژیک و همچنین حفظ موقعیت‌های شغلی ایجادشده به‌واسطه آن است. سعیدیان گفت: بی‌توجهی مسئولان به صادرات و اهمیت تداوم آن، به‌منزله خالی ماندن ظرفیت‌های فولادی کشور است. تولید با ظرفیت پایین به‌منزله افزایش هزینه‌های تولید و افت بهره‌وری در صنایع است. تداوم این شرایط به توقف تولید در صنایع گوناگون و همچنین تعدیل نیروی انسانی منجر می‌شود؛ یعنی سرمایه قابل‌توجهی که در این سال‌ها جذب صنعت فولاد شده، عملا از میان می‌رود. علاوه بر این، شاهد کاهش ارزآوری حاصل از صادرات خواهیم بود؛ بنابراین باید ادعا کرد که صادرات تنها راه تداوم تولید در زنجیره فولاد کشور است. این فعال صنعت فولاد اظهار کرد: فولاد و محصولات زنجیره فولاد، عموما حجیم هستند؛ بنابراین صادرات آنها در حوزه منطقه‌ای بیشتر موردتوجه قرار دارد. بر همین اساس نیز بخش بزرگی از فولاد و محصولات فولادی ما به کشورهای همسایه صادر می‌شود. دسترسی به مواد اولیه موردنیاز برای تولید فولاد و همچنین انرژی ارزان، موجب می‌شود هزینه تولید فولاد در کشور نسبت به سایر رقبای خارجی کاهش یابد. محصولات فولادی ایران از کیفیت بسیار بالایی هم برخوردار هستند. فاکتورهای یادشده به ارتقای رقابت‌پذیری و مقبولیت صنعت فولاد ما در بازار جهانی منتهی می‌شود. سعیدیان افزود: با این وجود، موانعی در مسیر صادرات فولاد ایران به بازارهای جهانی وجود دارد. صادرکنندگان فولاد کشور با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. ایران در طول سال‌های گذشته با تحریم کشورهای خارجی روبه‌رو بوده که تعامل و تجارت را میان ما و سایر کشورها دشوار کرده است. این تحریم‌ها در دور جدید شدت گرفته و حتی عملکرد صنعت فولاد کشور را نشانه گرفته‌اند. همین موضوع نیز بر بار مشکلات صنعت فولاد کشور می‌افزاید. صادرکنندگان فولاد، امکان تبادلات بانکی برای فروش محصولات خود به بازارهای جهانی را ندارند و خریدوفروش فولاد در قالب معاملات اعتباری به کشور امکان‌پذیر نیست. علاوه بر این، مشتریان خارجی از همکاری با ایران نیز منع می‌شوند. همین چالش‌ها، عملا هزینه صادرات را برای ما افزایش می‌دهد. وی گفت: توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور نیز صادرات فولاد را دشوار و هزینه‌بر می‌کند. همزمان با تمام موارد یادشده شاهد سیاست‌گذاری نادرست مسئولان هستیم که عملا تداوم فعالیت و تجارت ما را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. این سیاست‌های ضدتولید و صادرات در شرایطی اتخاذ می‌شوند که از مسئولان انتظار می‌رود در شرایط تحریم، از عملکرد صنایع حمایت کنند؛ بنابراین در سایه مشکلات یادشده عملا فروش فولاد ایران به بازارهای جهانی با چالش‌هایی روبه‌رو است. سعیدیان با اشاره به چالش‌های پیش‌روی فعالان صنعتی در بازگشت ارز صادراتی اظهار کرد: با توجه به وجود تحریم‌ها و اختلافاتی که میان نرخ دلار دولتی و آزاد وجود دارد، بازگشت ارزهای صادراتی به چالشی جدی در سال‌های اخیر بدل شده است. در این سال‌ها، تولیدکنندگان موظف بوده‌اند ارز خود را با نرخ نیمایی به کشور بازگردانند. این در حالی است که نیازهای خود را با دلار آزاد تامین می‌کنند. با توجه به اختلاف قیمتی قابل‌توجه میان نرخ دلار نیمایی و آزاد، عموما تولیدکنندگان در بازگشت ارز صادراتی خود، متضرر می‌شوند.

وی با اشاره به تشکیل بازار متشکل ارزی در ماه‌های اخیر، افزود: چندی پیش، بانک مرکزی بخشنامه‌ای صادر و به‌موجب آن بازار متشکل ارزی تشکیل شد. به‌موجب این بخشنامه مقرر شد، صادرکنندگان ارز خود را با قیمت توافقی به صرافی‌ها بفروشند. با این وجود، با چالشی در این مسیر روبه‌رو شده‌ایم، چراکه در این طرح منشأ ارز صادرکننده باید مشخص شود. این در حالی است که ایران تحریم است و تعاملات بانکی میان ایران و سایر کشورها وجود ندارد؛ درنتیجه ارز حاصل از صادرات تولیدکنندگان عموما به‌صورت چمدانی وارد کشور می‌شود و قابل‌ردیابی نیست. به‌علاوه آنکه هیچ کشوری اجازه خروج ارز را نمی‌دهد و در موارد متعددی از خریدار درخواست می‌کنیم ارز صادرات را در ایران در اختیار ما قرار دهد؛ بنابراین این بخشنامه با اشکال روبه‌رو است و تحریم‌های ایران و راه‌های دورزدن تحریم را نادیده گرفته‌اند. البته صادرکنندگان این مشکل را مطرح کرده‌اند و امید می‌رود به‌زودی چنین مشکلاتی برطرف شود

صادرات، سرنوشت‌ساز است

امیرحسین کاوه، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: صادرات از فاکتورهای اصلی و موثر بر روند توسعه اقتصادی کشور است. توسعه صادرات غیرنفتی ایران به‌ویژه در سال‌های اخیر و با شدت گرفتن تحریم‌های اعمالی علیه ایران از سوی جوامع جهانی و افت قابل‌توجه صادرات انرژی از کشور ما، اهمیت بیشتری یافته است. در چنین شرایطی، صادرات غیرنفتی با رویکرد پرهیز از خام‌فروشی و فروش محصولات نهایی با ارزش‌افزوده بالا، وظیفه ملی صنعتگران و صاحبان بنگاه‌های اقتصادی است.

وی افزود: صادرات ضمن کمک به اقتصاد ملی و ارزآوری، درآمد و سود مناسبی را ازآن فعالان صنعتی می‌کند و تا حدودی خلأهای درآمدزایی فروش را در بازار داخلی برطرف خواهد کرد. صادرات به‌ویژه در شرایطی که بازارهای داخلی با رکود روبه‌رو هستند، تورم فزاینده حاکم بر اقتصاد و همچنین کاهش ارزش پول ملی، صاحبان صنایع را به کسب سود از صادرات و بازارهای منطقه‌ای و جهانی، تشویق می‌کند.

کاوه گفت: ساختار مالی بسیاری از صنایع در موقعیت کنونی اقتصاد کشور، چالش‌هایی داشته و شکننده است. در چنین شرایطی، توسعه صادرات غیرنفتی زمینه‌ساز ترمیم ساختار مالی شکننده اغلب تولیدکنندگان کشور است. در همین حال، نقدینگی حاصل از صادرات نیز به‌عنوان سرمایه در گردش در اختیار صنایع و کسب‌وکارهای گوناگون قرار می‌گیرد و زنجیره‌ای از مشکلات حاکم بر عملکرد صنایع رفع خواهد شد.

این فعال صنعت فولاد در ارزیابی عملکرد دولت در توسعه صادرات اظهار کرد: دولت در سیاست‌گذاری‌های تولیدی و صنعتی به‌ویژه در حوزه صادرات و واردات، نقش اصلی را ایفا می‌کند. علاوه بر این، وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین نهادهای مرتبط با حوزه تجارت از جمله سازمان توسعه تجارت، با رصد بازارهای داخلی و خارجی، نسبت به تنظیم بازار داخلی و واردات و صادرات، از طریق ابلاغ مصوبات و دستورالعمل‌های متعدد اقدام می‌کند. کاوه گفت: با این وجود، انتقاداتی به سیاست‌گذاری‌های دولت در حوزه صادرات وجود دارد. این سیاست‌های اشتباه عملا تولید را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد و درنهایت به ضرر کل اقتصاد کشور خواهد بود. حال چنانچه از نظرات بخش خصوصی و فعالان اقتصادی برای سیاست‌گذاری در حوزه صادرات استفاده شود، بسیاری از مشکلات این حوزه برطرف خواهند شد. این فعال صنعت فولاد افزود: صادرات در حوزه معدن و صنایع معدنی، شرایط متفاوت و متمایزی دارد. صادرات در زنجیره فولاد از حلقه اکتشاف تا تولید محصول نهایی، ویژگی‌های متمایزی دارد. بنابراین انتظار می‌رود در فرآیند توسعه صادرات، بر خام‌فروشی تمرکز نشود. یعنی توان اقتصادی کشور به صادرات محصولات نهایی با ارزش‌افزوده بالا متمرکز شود. در همین حال تامین نیاز صنایع پایین‌دستی نیز در اولویت باشد و بدین‌ترتیب پس از تامین بازار داخلی، برای توسعه صادرات تلاش شود. وی در ادامه گفت: تولیدکنندگان صادرات‌گرا در دوران تحریم با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند. از آنجاکه ظرفیت نصب شده در بسیاری از حلقه‌های زنجیره فولاد به مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود، چالش‌های یادشده مسیر فعالیت فولادسازان را هم تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. در چنین شرایطی، نوسانات نرخ ارز، کاهش مداوم ارزش پول ملی، تامین مواد اولیه و روش‌های بازگشت ارز، از مهم‌ترین مشکلات یادشده هستند. در چنین شرایطی، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند با اصلاح نظام توزیع و قیمت‌گذاری و همچنین توجیه مدیران مالیاتی کشور، سایر نهادها را نسبت به این توجیهات آگاه کنند. بررسی چگونگی ایجاد خطوط مشترک مالی، تهاتر کالایی و تسهیل شرایط واردات در مقابل صادرات نیز از جمله این راهکارها هستند.

سخن پایانی

در شرایط فعلی که تحریم‌های خارجی فروش نفت ایران به بازارهای جهانی را به‌شدت محدود کرده، می‌توان با تکیه بر صادرات غیرنفتی به‌ویژه در حوزه معدن و صنایع معدنی که جزو بخش‌های مزیت‌دار کشور هستند، کمبود ارز ناشی از کاهش صادرات نفتی را جبران کرد.

با این وجود باید تاکید کرد که محدودیت‌های متعددی در مسیر صادرات غیرنفتی کشور وجود دارد که از جمله آنها می‌توان به موانع پیمان‌سپاری ارزی، نوسانات بالای نرخ ارز، نبود نظام ارزی مشخص، افزایش هزینه تولید، عدم‌بازاریابی مناسب و مستمر، ضعف دستگاه دیپلماسی اقتصادی و... اشاره کرد.

در همین حال، قوانین و مقررات داخلی نیز هر روز چالشی جدید برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند.

مصوبات و بخشنامه‌های خلق‌الساعه که عموما هم بدون کار کارشناسی لازم تصویب می‌شوند، سنگی بزرگ در مسیر فعالیت صادرکنندگان ایجاد می‌کنند. برای بهبود و ارتقای سطح صادرات غیرنفتی باید با تعیین راهبرد مناسب تجاری برای کشور و بهبود تعامل با اقتصاد جهانی، اصلاحات ساختاری در حوزه قوانین و مقررات، بازاریابی فعال در سطح بین‌المللی، ثبات‌بخشی به قوانین و مقررات، توسعه زیرساخت‌های حوزه حمل‌ونقل، مبادلات بانکی و... در اولویت سیاست‌گذاران قرار گیرد.

در چنین شرایطی از تمام ظرفیت‌های نصب‌شده در صنایع می‌توان برای تولید حداکثری استفاده کرد.

بدین‌ترتیب علاوه بر رشد تولید، شاهد ارتقای سطح موقعیت‌های شغلی ایجادشده در کشور ور رفع بسیاری از چالش‌های اقتصادی خواهیم بود.

واقعیت‌های اکتشافی ایران و جهان

به گفته مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، ایالت متحده امریکا با مساحتی حدود ۹.۸ میلیون کیلومتر مربع تاکنون بیش از ۲۰ میلیون کیلومتر خطی هوابرد انجام شده است. به گزارش روابط‌عمومی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، اردشیر سعدمحمدی عنوان کرد: استرالیا تاکنون حدود ۳۴ میلیون کیلومتر خطی برداشت ژئوفیزیک هوابرد انجام داده که از این میزان، حدود ۱۸.۵ میلیون کیلومتر خطی فقط در یک دهه گذشته است. وی یادآور شد: در ایران مجموع برداشت‌های هوابرد گزارش شده از سال ۱۳۵۳ حدود ۱.۹ میلیون کیلومتر خطی است. مساحت امریکا ۵.۸ برابر ایران است ولی برداشت داده‌های ژئوفیزیک هوایی امریکا ۱۰ برابر ایران است. مساحت استرالیا ۴.۵ برابر ایران است ولی برداشت داده‌های ژئوفیزیک هوایی استرالیا ۱۸ برابر ایران است. سعدمحمدی با اشاره به سهم ۲.۹ درصدی استخراج معادن در تولید ناخالص داخلی سال ۱۴۰۰، بیان کرد: ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت دنیا، سهمی ۷ درصدی از منابع معدنی آن را در اختیار دارد؛ این در حالی است که سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی حدودا ۶۵۰۰ همتی در سال گذشته، تنها برابر با ۱۹۰ همت بوده است. وی با اشاره به حفاری در کشورهای معدنی افزود: متراژ حفاری به عنوان شاخص فعالیت‌های اکتشافی است که میزان حفاری اکتشافی استرالیا در سال ۲۰۲۰، به میزان ۱۱ میلیون متر است. چین در سال ۲۰۱۷ حدود ۵ میلیون متر حفاری اکتشافی، کانادا در سال ۲۰۲۰ حدود ۳.۶ میلیون متر حفاری و ایران تاکنون حدود ۷.۵ میلیون متر حفاری است.

سعدمحمدی اذعان داشت: طبق تکمیل پرسشنامه‌ای توسط معدن‌کاران، کمبود نقدینگی و تجهیزات معدنی در صدر مشکلات بوده و مشکل زیرساخت و اکتشاف تکمیلی در پایین‌ترین اولویت قرار دارد که نشان‌دهنده عدم توجه کافی به امر اکتشافات و فرآوری است.

مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات به دلایل متعدد موفقیت کشورهای مطرح معدنی، از جمله قوانین شفاف و حمایتی و همچنین مشوق‌های مالی اشاره کرد و ادامه داد: در کشورهای کانادا، استرالیا، چین، شیلی و امریکا هرساله بودجه‌ی کلانی برای فعالیت‌های اکتشافی تخصیص داده شده و تولید و انتشار داده‌های پایه به طور مداوم صورت می‌گیرد.

شرکت‌ها از تجهیزات قوی و پشتیبانی مناسب برخوردار هستند. این فعال معدنی اضافه کرد: کانادا به عنوان یک کشور موفق معدنی در زمینه اکتشاف، بودجه کلان معادل ۱۶ درصد کل هزینه اکتشافی دنیا را صرف کرده است. تولید مداوم و انتشار داده‌های پایه، تجهیزات به‌روز و پشتیبانی قوی، تحقیق و توسعه مستمر، نظارت زیست‌محیطی شفاف و قابل پیش‌بینی، توسعه پایدار، شفافیت، مدل‌سازی کانسارها، دسترسی به زمین پاک و امنیت مالکیت، قوانین فدرالی، مشوق‌های مالی، جذب سرمایه خارجی، مشارکت فعال شرکت‌های کوچک و در دسترس بودن داده‌ها برای عموم از ویژگی‌های فعالیت معدنی در این کشور است. این کشور بیش از ۶۰ ماده معدنی با ۲۰۰ معدن فعال دارد و خوشه معدنی قوی با بیش از ۳۰۰۰ ارائه دهنده تجهیزات وخدمات است.

سعدمحمدی به طراحی و آغاز برنامه Uncover که تلاشی هماهنگ از سوی صنعت، جامعه‌ی تحقیقاتی و دولت استرالیاست، اشاره کرد و افزود: چالش پیش‌روی استرالیا در اکتشاف ذخایر معدنی و قرار داشتن در رقابت اکتشافی جهانی، شناسایی و کشف ذخایر معدنی پنهان در زیر رسوبات و پوشش‌های فاقد کانی‌سازی است که حدود ۷۰ درصد مساحت کشور را پوشانده است. این برنامه که یک ابتکار ملی است، برای حل این چالش و اطمینان‌یافتن از سهم بلندمدت بخش معدن در اقتصاد استرالیا، از سال ۲۰۱۲ آغاز شده و یک نقشه‌ی راه ۱۵ ساله برای افزایش نرخ کشف ذخایر عمده‌ی معدنی جدید بوده و تحت نظارت آکادمی علوم استرالیا است. مدیرعامل «ومعادن» بیان کرد: از جمله اولویت‌های برنامه uncover می‌توان به کسب دانش از طریق تحقیقات جدید علمی و تمرکز ویژه بر علم زمین‌شناسی، استفاده از فناوری‌های پیشرفته متمرکز بر اتوماسیون و هوش مصنوعی و به‌روزرسانی سریع و یکپارچه‌سازی داده‌های جدید اشاره کرد.

دکتر سعدمحمدی تاکید کرد: یکی از دلایل موفقیت کشور شیلی در فعالیت‌های اکتشافی، عدم وجود سیاست‌های محدودکننده و مجوز ورود سرمایه‌گذاران خارجی از کشورهایی چون امریکا و کانادا و استرالیاست. وی افزود: ۱۱۰شرکت اکتشافی در کشور شیلی در حال فعالیت است که عمده‌ی آن با سرمایه‌گذاری خارجی بوده و همچنین ۷۴ تای آن در زمره‌ی شرکت‌های کوچک است. سعدمحمدی در ادامه به معرفی تعداد زیادی شرکت‌های اکتشافی و استارت‌آپی موفق در سطح دنیا پرداخت که نقطه‌ی اشتراک قابل توجه در تمامی این شرکت‌ها تمرکز ویژه بر استفاده از فناوری‌های نوین اتوماسیون و هوش مصنوعی است.

به گفته وی ارزش خالص تولید مواد معدنی در ایران معادل ۳۹۴۵۲۵ میلیارد ریال (گزارش مرکز آمار اجرای سال ۱۳۹۹) با در نظر گرفتن متوسط نرخ دلار ۱۲۰/۰۰۰ریال همان سال معادل حدود ۳.۲ میلیارد دلار است.

روی خط خبر

تجلیل از پیشکسوتان خانواده‌بزرگ فولادخراسان

گردهمایی صمیمی همکاران بازنشسته سال ۱۴۰۰ شرکت مجتمع فولاد خراسان با هدف تجلیل از این پیشکسوتان تولید و صنعت برگزار شد. به گزارش معدن‌نامه، در این آیین تجلیل و گردهمایی صمیمانه، به همت معاونت منابع انسانی و امور اجتماعی و همکاری مدیریت روابط عمومی و کانون پیشکسوتان فولاد در محل سالن اجتماعات شرکت برگزار شد، از سال‌ها تلاش ۱۴۳ نفر از همکاران بازنشسته‌ی سال ۱۴۰۰برای شکوفایی قطب سوم تولید فولاد کشور قدردانی شد. این همایش با استقبال همکاران بازنشسته و حضور ایشان در سایت شرکت پس از گذشت یک سال از نایل شدن ایشان به کسوت بازنشستگی برگزار و با اجرای برنامه فرهنگی-هنری و اهدای هدایایی به رسم یادبود از همکاران بازنشسته تجلیل شد. بقراط، مدیر روابط‌عمومی در این آیین بزرگداشت، با ابلاغ پیام مدیرعامل که در جلسه‌ای همزمان برای رفع موانع تولید و پیگیری چالش‌های تامین و انرژی حضور داشت، بیان کرد: مهندس جوانبخت با آرزوی سلامتی برای همکاران پیشکسوت و خانواده‌های محترم ایشان، بر تکریم این عزیزان به عنوان سرمایه‌های معنوی و ذخایر تجربه و دانش شرکت تاکید کردند. فریدون صبوریان، معاون منابع انسانی در سخنانی در جمع بازنشستگان، با بیان اینکه ضرورت دارد که برای تکریم همکارانی که عمری را در شکوفایی ورشد این صنعت کوشیده‌اند، برنامه جامعی تدوین شود، افزود: در تلاش برای تدوین ساز وکار جامعی هستیم که متضمن تکریم شایسته و پایدار پیشکسوتان و بازنشستگان شرکت باشد وان‌شاالله نتایج آن به زودی به اعلام می‌شود. فرشید فضیلتی، معاون بهره‌برداری شرکت نیز با قدردانی از سال‌ها تلاش ارزشمند همکاران بازنشسته، اظهار امیدواری کرد که با همدلی پیشکسوتان وحمایت مدیریت مجتمع، زمینه بهره‌گیری از دانش و اشتراک تجربه‌های کم‌نظیر این عزیزان برای پیشبرد و تعالی بزرگ‌ترین فولادساز شرق کشور فراهم شود.

راه‌اندازی فاز۳ پروژه پلنت جدید اکسیژن ذوب‌آهن

پلنت جدید اکسیژن ذوب‌آهن با ظرفیت نامی ۲۵۰۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت به روش کرایژنیک و با تکنولوژی Internal Compression همراه با تولید ازت وآرگون بدون استفاده از هیدروژن برای خالص‌سازی آرگون در مرحله راه‌اندازی است. به گزارش روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان، مجید عبدالنبی جوزدانی، مدیر اجرایی پروژه‌های شرکت گفت: در ادامه تکمیل پروژه پلنت اکسیژن، فاز۳ این پروژه شامل ۳ دستگاه کمپرسور، ۲ دستگاه کمپرسورهای اصلی MAC۱ و MAC۲ راه‌اندازی شد و کمپرسورBAC نیز در حال عملیات پیش راه‌اندازی است. وی افزود: انرژی موتورهای کمپرسورها از محل پست MSDS۴ تامین می‌گردد و راکتورها و بانک خازنی به عنوان بخشی از سیستم تامین انرژی MV در نظر گرفته شده است. مدیر اجرایی پروژه‌های شرکت گفت: شرکت صفافولاد سپاهان به عنوان پیمانکار عملیات اجرایی و نماینده شرکت صاحب تکنولوژی شرکت در ایران، مدیریت‌های مهندسی پروژه‌های پشتیبانی تولید و تاسیسات جانبی، تولید و توزیع برق، انرژی بهینه‌سازی سوخت و حراست در اجرا و تکمیل این پروژه نقش به سزایی دارند. افشین رضوانی، مجری پروژه پلنت اکسیژن نیز گفت: ظرفیت هرکمپرسور ۷۳۰۰۰ نرمال مترمکعب درساعت است. مجری پروژه پلنت اکسیژن افزود: کمپرسورهای MAC ازنوع سانتریفیوژی هستند و انرژی مورد نیاز آنها از طریق الکتروموتورهایی با قدرت ۸ مگاوات تامین می‌شود که در ولتاژ ۱۰KV و جریان مصرفی ۵۲۵ آمپر به صورت آسنکرون در دور ۱۴۹۶rpm کار می‌کنند. وی در تشریح فرآیند تولید پلنت اکسیژن گفت: درمرحله اول کمپرسور، فشارهوا را تا حدود ۷/۱ بار ابسولوت فشارگیری کرده و دمای هوا به حدود ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد نزدیک می‌شود. در مرحله دوم فشارهوا از ۷/۱ به نزدیک ۳ بار ابسولوت افزایش می‌یابد و در مرحله سوم دمای هوا به حدود ۳۰ درجه سانتی‌گراد برمی‌گردد و در نهایت هوای مکش شده با ۷/۵بار ابسولوت و دمای ۱۰۰ درجه سانتی گراد وارد فرآیند تولید اکسیژن می‌شود.

روزگار معدن

سه‌شنبه ● ۲۳ اسفند ۱۴۰۱ ● ۲۱ شعبان ۱۴۴۴ ● ۱۴ مارس ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۴۰

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

خبر

راه‌اندازی قرارداد آتی شمش طلا از ۲۰ فروردین

مدیر بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی بورس کالای ایران گفت: پس از راه‌اندازی موفق معاملات گواهی سپرده شمش طلا طی هفته گذشته، طبق اطلاعیه جدید بورس کالا معاملات قراردادهای آتی شمش طلا نیز از ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ راه‌اندازی می‌شود. به گزارش ایرنا، بورس کالای ایران پس از راه‌اندازی موفق گواهی سپرده شمش طلا در ماه پایانی سال ۱۴۰۱ در نظر دارد در ابتدای سال ۱۴۰۲ معاملات قراردادهای آتی شمش طلا را در بازار مشتقه بورس کالای ایران به بازار سرمایه معرفی کند. این شروع پرقدرت در ابتدای سال ۱۴۰۲، بر پایه ۱۵ سال تجربه در طراحی و اجرای قراردادهای مشتقه است. بورس کالای ایران از سال ۱۳۸۷ بازار قراردادهای مشتقه را ایجاد کرد و طی این سال‌ها قراردادهای متنوعی را بر روی دارایی‌های پایه مختلف با موفقیت راه‌اندازی نموده است. یکی از قراردادهای آتی موفق در بورس کالای ایران که در دوره معاملاتی خود مورد استقبال گسترده فعالان بازار سرمایه قرار داشت، قرارداد آتی سکه طلا بود و پس از آن در سال ۱۳۹۷ قراردادهای آتی زعفران راه‌اندازی شد که می‌توان از آن به عنوان نخستین تجربه موفق قراردادهای آتی محصولات کشاورزی در کشور یاد کرد. در پایان سال ۱۳۹۹ قراردادهای آتی نقره راه‌اندازی شد که با تغییرات مختلفی که در مشخصات قرارداد آتی نقره طی این سال‌ها اعمال گردید، روز به روز به جذابیت این قرارداد افزوده شد و در حال حاضر جزو قراردادهای موفق در بازار مشتقه است. در سال ۱۴۰۰ برای نخستین بار قرارداد آتی بر روی یک صندوق کالایی (طلا) راه‌اندازی شد. این قرارداد از این جهت حائز اهمیت بود که علاوه بر اینکه بر روی یک صندوق کالایی غیر کشاورزی طراحی شده بود، به دلیل نقدشوندگی بالای صندوق به عنوان دارایی پایه صندوق طلا بسیار موفق عمل کرد و تا به امروز نزدیک به ۱۱ هزار میلیارد تومان ارزش معاملات این قرارداد بوده است. بورس کالای ایران در راستای تحقق رسالت خود در جهت توسعه ابزارهای مشتقه، اطلاعیه راه‌اندازی قراردادهای آتی شمش طلا را روز جاری به مورخ ۲۰ اسفند ۱۴۰۱ منتشر کرد و بر اساس این اطلاعیه معاملات این ابزار از تاریخ ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ آغاز خواهد شد. راه‌اندازی قراردادهای آتی شمش طلا در ادامه نوآوری‌های بورس کالای ایران علاوه بر افزایش قدرت تنوع‌بخشی به پرتفوی فعالان بازار سرمایه در فقدان قراردادهای آتی سکه، امکان فعالیت سرمایه‌گذاران بازار طلا در بازار رسمی، استاندارد و تضمین شده را فراهم می‌کند.

▣ رونمایی از دارایی جذاب در بازار مشتقه

رحمان آراسته، مدیر بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی بورس کالای ایران با اشاره به مزایای قراردادهای آتی شمش طلا به کالا خبر گفت: به نظر می‌رسد فعالان عمده این بازار، صندوق‌های طلا، فعالان صنف طلا و جواهر، صرافی‌ها و سایر نهادهای سرمایه‌گذاری باشند. این واحدها فعالان اصلی بخش طلا و سکه کشور هستند که از طریق قراردادهای آتی شمش طلا می‌توانند بخش عمده‌ای از ریسک نوسانات نرخ طلا را پوشش دهند و این مهم‌ترین مزیت این بازار خواهد بود. آراسته اضافه کرد: این قراردادها علاوه بر پوشش ریسک به دلیل داشتن اهرم مالی و کارمزد پایین معاملاتی برای سرمایه‌گذاران جذابیت زیادی خواهد داشت. وی خاطرنشان کرد: یک کارکرد و ویژگی مهم این بازار تأثیر آن بر فضای اقتصاد کلان از طریق ایجاد بازار شفاف و رسمی برای طلا به عنوان یکی از دارایی‌های مهم در کشور است. مدیر بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی بورس کالا افزود: معاملات در بازار طلای آب‌شده در بازارهای غیر رسمی انجام می‌شود و معاملات غیر رسمی جز برای افراد معدود و خبره، برای دیگر سرمایه‌گذاران ریسک معاملاتی بالایی به همراه دارد. وی ادامه داد: این در حالی است که در معاملات قراردادهای آتی شمش طلا، فعالان بازار با ارائه وجه تضمین اولیه که بخش کمی از ارزش قرارداد است و بر اساس مشخصات قرارداد و استانداردهای رسمی اقدام به انجام معامله خواهند کرد؛ بنابراین این ابزار نقش مهمی در جذب نقدینگی و سوق نقدینگی سرگردان از بازارهای غیرشفاف به سمت بازار رسمی و شفاف خواهد داشت. مدیر بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی بورس کالا گفت: مزیت دیگر این بازار دوطرفه بودن آن است. بدین معنی که علاوه بر اخذ موقعیت خرید، معامله‌گر می‌تواند با باز کردن موقعیت فروش در صورت پیش‌بینی نزولی بودن بازار و تحقق آن، کسب سود کند.

▣ هر قرارداد آتی، یک گرم طلا

وی در مورد مشخصات قراردادهای آتی شمش طلا بیان کرد: مهم‌ترین نکته‌ای که در تعیین اندازه قرارداد باید توجه شود این است که حجم قرارداد به نحوی تعیین شود که بیشترین تعداد سرمایه‌گذار توان ورود به بازار این قرارداد را داشته باشند، از این رو مطابق مشخصات قرارداد آتی شمش طلا، اندازه هر قرارداد یک گرم در نظر گرفته شده است و اشخاص با سرمایه‌های خرد نیز امکان فعالیت در این بازار را خواهند داشت. آراسته خاطرنشان کرد: امکان انجام معاملات بر خط قراردادهای آتی شمش طلا نیز مشابه سایر ابزارهای مشتقه بورس کالای ایران برای فعالان بازار وجود دارد و دارایی پایه این قراردادها، گواهی سپرده شمش طلا بوده و امکان تحویل شمش در سررسید بر اساس گواهی سپرده شمش طلا انجام خواهد شد و تحویل فیزیکی نهایی نیز از طریق انبار پذیرش شده بورسی صورت می‌پذیرد. مدیر بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی بورس کالا در انتها این خبر ویژه را داد که با توجه به اینکه گواهی سپرده شمش طلا و قرارداد آتی شمش طلا هر دو در یک سامانه معاملاتی و در بستر معاملات شرکت بورس کالای ایران انجام می‌شود، در جهت کاهش هزینه‌های معاملاتی و انجام برخی از استراتژی‌های معاملاتی از سوی فعالان بازار، امکان استفاده از گواهی سپرده شمش طلا به عنوان بخشی از وجه تضمین اولیه قراردادهای آتی شمش طلا در آینده فراهم خواهد شد.

▣ جزییات اطلاعیه جدید بورس کالا

بورس کالای ایران دقایقی قبل در اطلاعیه‌ای از راه‌اندازی قرارداد آتی شمش طلای خام سررسید ۱۴۰۲ از ۲۰ فروردین سال آینده خبر داد. در جدیدترین اطلاعیه مدیریت بازارهای مشتقه و صندوق‌های کالایی آمده است: قرارداد آتی شمش طلای خام تحویل اردیبهشت ۱۴۰۲ از روز یکشنبه ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ راه‌اندازی می‌شود و تا تاریخ ۱۹ اردیبهشت قابل معامله خواهد بود. در ادامه این اطلاعیه آمده است: قراردادهای آتی در نخستین روز معاملاتی بدون حد نوسان قیمتی، با دوره پیش گشایش به مدت ۳۰ دقیقه در ابتدای جلسه معاملاتی آغاز و پس از انجام حراج تک قیمتی راس ساعت ۱۰:۳۰ با دوره عادی معاملاتی و اعمال حد نوسان نرخ روزانه ادامه می‌یابد. قیمت پایه قرارداد آتی، همان کشف شده در حراج تک قیمتی خواهد بود که مبنای حد نوسان نرخ روزانه برای ادامه معاملات در حراج پیشوسته قرار خواهد گرفت. بدیهی است در صورت عدم انجام معامله در حراج تک قیمتی در حراج تک قیمتی قرارداد آتی متوقف و دوباره همین فرآیند روز کاری بعد تکرار خواهد شد. در مشخصات قرارداد آتی شمش طلای خام اشاره شده که دارایی پایه این قرارداد شمش طلای خام بوده و اندازه هر قرارداد یک گرم است.

توافق جدید، عامل انتقال سرمایه به بورس

گروه معدن

توافق ایران با آژانس و همچنین از سرگیری روابط دیپلماتیک با عربستان باعث شده حباب انتظارات تورمی از بازار ارز خارج و سرمایه‌ها از بازارهای دلالی روانه بازار سرمایه شود.

شورای امنیت ملی ایران اعلام کرده که در چین بین ایران و عربستان توافق شده که تا ۲ ماه آینده روابط دیپلماتیک از سر گرفته شود و از سوی دیگر رئیس اتاق ایران و چین خبر داده که به زودی عرضه درهم در مرکز مبادلات ارزی کشور افزایش می‌یابد و همین موضوع باعث شد که نرخ ارز در ایران افت داشته باشند و حتی مرکز مبادلات ارزی هم نرخ معاملات را از ۴۳۵۰۰ تومان به ۴۲۱۰۰ تومان کاهش دهد. این موضوع حکایت از این دارد که عرضه ارز در این مرکز بیشتر خواهد شد و با توجه به اینکه عراق هم قرار شده ۵۰۰ میلیون دلار دیگر ارز به ایران بدهد قطعا توافقات برای آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده ایران ادامه خواهد داشت و چشم‌انداز ارز را در بازار نزولی خواهد کرد و همین مسئله روی معاملات بازار سرمایه هم تاثیر خواهد گذاشت.

درحال‌حاضر بعد از توافقات بین ایران و عربستان گروه‌های ارزی بورس معاملات منفی را تجربه کردند و در مقابل بانک‌ها به صف خرید کشیده شدند که سیگنالی برای توسعه روابط بانکی ایران با کشورهای دیگر همچون عربستان، امارات و... است، به همین دلیل به زودی گروه‌های ریالی در بورس با تقاضای بالا مواجه خواهند شد.

▣ عقب ماندگی بورس جبران می‌شود

کامران ندری، اقتصاددان در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه اخبار مثبت مربوط به توافقات ایران و عربستان اگر مبنای واقعی داشته باشد می‌تواند اثر روانی مثبتی داشته باشد، اظهار کرد: در شرایط کنونی بخشی از اثرات توافقات پیش‌بینی‌پذیر کردن برخی مسائل اقتصادی است و از این بعد روی معاملات بازارهای مالی موثر خواهد بود، البته این توافق بیش از اینکه درباره عربستان اهمیت داشته باشد به دلیل اینکه افزایش روابط تجاری بین ایران و امارات بیشتر می‌شود می‌تواند روی نرخ ارز و... تاثیر بگذارد.

وی با بیان اینکه از نظر اقتصادی توافق ایران با آژانس اهمیت بسیار بالاتری داشت، تصریح کرد: روند این مذاکرات حکایت از این دارد که تحریم‌های اقتصادی ایران از الان بیشتر نخواهد شد، از این رو فشار اقتصادی بنگاه‌ها کاهش پیدا می‌کند و سودسازی آنها بالاتر می‌رود.

ندری درباره اثر توافقات بر روی بازار ارز، اظهار کرد: بخشی از مشکلات ارزی کشور در نتیجه کسری بودجه و افزایش نقدینگی است اما بخش دیگری از نوسانات ارز ناشی از انتظارات تورمی است که در نتیجه توافقات التهاب آن کاهش می‌یابد، گفت: از این شاهد این بودیم که در روزهای اخیر نرخ ارز کمی افت داشته و این در نتیجه تخلیه حباب انتظارات تورمی است.

ندری با بیان اینکه بازار سرمایه بعد از اصلاح طولانی که داشته روند مثبتی را به دور از سیگنال‌های بازار ارز شروع کرده است، گفت: بازار سرمایه بعد از اوجی که در سال ۹۹ داشت اصلاح زیادی را در سال‌های بعد تجربه کرد و تا حدودی سهامداران خرد اعتماد خود را از دست داده بودند و حالا روند کنونی حکایت از این دارد که اعتماد به بازار کمی برگشته و عقب ماندگی بورس نسبت به سایر بازارها جبران می‌شود.

وی افزود: حالا با توجه به تورم بالایی که کشور در چند سال اخیر داشته و نرخ دارایی‌های سرمایه‌ای به شدت افزایش یافته و حتی از نرخ تورم هم بالاتر رفته، از این‌رو می‌توان ادعا کرد که همه گروه‌ها در بازار سرمایه رشد خواهد کرد اما شرکت‌های صادراتی به دلیل پیش‌بینی درآمد ارزی که دارند سودآوری بالاتری خواهند داشت و اگر مجدد سیاست‌گذار یا متولیان بازار سرمایه هیجان زده نشوند و تصمیم اشتباهی نگیرند شاخص کل بورس هنوز جا برای رشد دارد.

عکس: آیدا فریدی

▣ گروه‌های صادراتی همچنان مورد توجه هستند

درحال‌حاضر بسیاری از فعالان اقتصادی سعی می‌کنند نسبت به وضعیت بازار شتاب زده عمل نکنند و در انتظار نتیجه مذاکرات ایران با آژانس و همچنین توافق با عربستان هستند، به همین دلیل نوسانات اخیری که بروز کرده هنوز اثر واقعی توافقات نیست و در آینده تغییرات جدی تری را در بازار شاهد خواهیم بود.

همایون دارابی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه توافقات ایران با آژانس بین‌المللی و همچنین توافقات با عربستان رخ داد که اثر مثبتی بر اقتصاد کشور دارد، گفت: با توجه به اینکه توافق ایران با عربستان بدون حضور اروپایی‌ها و امریکایی‌ها اتفاق افتاده یک اتفاق مهم سیاسی است که اثر آن بر اقتصاد خواهد داشت، از طرف دیگر نرخ ارز ۶۰ هزار تومانی ناشی از سفته بازی و... بود و باید اصلاح می‌کرد و همچنین سایر بازارهای دلالی مانند خودرو هم قیمت‌ها را اصلاح کرده‌اند و این موضوع کمک می‌کند سرمایه‌ها از بازار دلالی به بورس منتقل شود.

همایون دارابی با بیان اینکه معاملات منفی گروه‌های ارزی در نتیجه عوارض صادراتی بودجه ۴۰۲ است، اظهار کرد: به طور قطع شرکت‌های صادراتی حتی اگر نرخ ارز مرکز مبادلات ارزی به ۳۸ هزار تومان برسد بازهم شرکت‌های صادراتی سود خواهند کرد و وضعیت شرکت‌های ریالی هم به جریان نقدینگی بستگی دارد و اگر سرمایه از بازارهای دیگر وارد بورس شود قطعا این گروه‌ها هم رشد بالایی تجربه خواهند کرد.

▣ سخن پایانی

با توجه به اینکه پیش از قطع روابط دیپلماتیک بین ایران و عربستان هم همکاری تجاری بین دو کشور خیلی زیاد نبوده نمی‌توان پیش‌بینی کرد که توافق کنونی ایران با این کشور می‌تواند در بحث صادرات و تراز تجاری کشور نقش موثری داشته باشد، اما به طور قطع اثر روانی این توافق و همچنین فراهم شدن بستر همکاری ایران با سایر کشورهای مسلمان منطقه می‌تواند در اقتصاد کشور اثر مثبتی داشته باشد، چراکه در شرایط کنونی ایران بیشترین روابط تجاری خود را با امارات و عراق دارد و چشم‌انداز بهبود روابط با همین دو کشور می‌تواند روی اقتصاد کشور تاثیر بگذارد.

ریسک‌هایی که بازار سرمایه را تهدید می‌کند

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: فارغ از مباحث بودجه‌ای و نوسانات جهانی، بازارها در سال آینده با ریسک‌های زیادی مواجه هستند.

به گزارش صدای بورس، مهدی دلبری در مورد استراتژی سرمایه‌گذاری در سال آتی گفت: از آنجا که درحال‌حاضر ابهامات زیادی وجود دارد و در شرایط ابهام نمی‌توان در مورد تخصیص دارایی بر اساس مدل‌های ریاضی تصمیم گرفت، توصیه می‌شود افراد بر اساس ریسک‌پذیری ترکیبی از دارایی‌ها را داشته باشند. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه سال جدید را با نوسانات شدید ارزی و عدم همکاری مناسب مجلس و بودجه آغاز خواهیم کرد، افزود: به همین علت در سال آتی نیز شاهد تورم و تشدید کسری بودجه خواهیم بود و دولت در انتشار اوراق نیز موفق عمل نخواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: با جمیع این ملاحظات، با بازاری با رشد قیمتی مواجه خواهیم بود و این رشد قیمتی اثری بر بنگاه‌ها نخواهد گذاشت و به طور کلی سال بعد نیز سال سختی برای فعالان بازار سرمایه خواهد بود و امید می‌رود در چنین شرایطی رفتار دولت و مجلس با بازار سرمایه منصفانه باشد.

دلبری با مهم ارزیابی کردن کیفیت و ماندگاری سود اظهارکرد: درحال‌حاضر سودها از کیفیت مناسبی برخوردار هستند و شرکت‌ها فروش دارایی یکباره ندارند، اما ماندگاری سودشان مبهم است. برای مثال با نگاه به گروه‌های پتروشیمی، فلزی و پالایشگاهی متوجه خواهیم شد رشد سودی اتفاق نمی‌افتد، بنابراین برای داشتن یک بازار سرمایه خوب همزمان با رشد قیمت‌ها باید رشد سود هم داشته باشیم که سهامدار به سمت تقسیم سود حرکت نکند و با باقی ماندن سود در شرکت‌ها، شاهد طرح‌های توسعه‌ای باشیم. این در حالی است که در دو سال اخیر سهامداران بازدهی مناسبی از بازار سرمایه کسب نکردند و دارندگان کالا نسبت به سهامداران شرکت‌ها برنده بودند.

این کارشناس بازار سرمایه همچنین به سهامداران توصیه کرد با مطالعه گزارش‌ها، بررسی ابزارها و متغیرهای اقتصادی، اطلاعات خود را از بازار سرمایه به‌روزرسانی کنند و بدانند در چنین شرایطی سهامدار منفعل یک سهامدار بازنده است.

دلبری، بازارهای سنتی همچون کالا، سکه، ارز و سهام را بازارهای جذابی برشمرد و تأکید کرد سال آتی از جذابیت بازار سپرده بانکی کاسته خواهد شد.

مهم‌ترین برنامه‌های سازمان بورس در سال ۱۴۰۲

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از آغاز به کار سامانه بومی معاملات بازار سهام در سال آینده خبر داد و گفت: قرار است تامین مالی شرکت‌ها از طریق ابزارها و موضوع پذیرش شرکت‌های بزرگ در بورس در دستور کار باشد و اقداماتی را در این زمینه انجام دهیم.

مجید عشقی در گفت‌وگو با ایرنا به برنامه‌های سازمان بورس در سال ۱۴۰۲ برای بهبود روند معاملات بورس و کسب بازدهی مناسب سرمایه‌گذاران از این بازار اشاره کرد و افزود: طی یکسال گذشته برنامه‌ای مدنظر قرار گرفت و نتایج آن در شورای‌عالی بورس ارائه شد.

در نهایت مقرر شد تا برنامه استراتژیک سازمان بورس برای یک دوره ۳ یا ۵ ساله نهایی شود که اکنون در حال برنامه‌ریزی برای این برنامه هستیم.

وی به مهم‌ترین برنامه‌های این سازمان برای سال آینده تاکید کرد و اظهارکرد: موضوع تامین مالی شرکت‌ها مهم‌ترین برنامه سازمان بورس برای سال ۱۴۰۲ است؛ قرار است این اقدام از طریق ابزار بدهی و ابزارهای سرمایه‌گذاری انجام شود که در این راستا بحث پذیرش شرکت‌های بزرگ در بازار را در دستور کار داریم.

عشقی به برنامه‌های سازمان بورس برای تسهیل ورود شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس و نیز تامین مالی آنها از طریق این بازار اشاره کرد و گفت: در این میان قرار است موضوع مربوط به پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس در دستور کار باشد و اقداماتی را در این زمینه انجام دهیم.

رئیس سازمان بورس ادامه داد: این اقدام در هر چهار حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان مانند شرکت‌های دانش‌بنیان مبتنی بر اقتصاد دیجیتال، خلاق و نوآوری اجرایی خواهد شد که بر این اساس مشارکت این شرکت‌ها در بازار سرمایه را با توجه به تفاهمنامه مدنظر با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری خواهیم داشت. وی با تاکید بر دیگر برنامه سازمان بورس برای بهبود روند معاملات بازار سهام، اظهارکرد: قرار بر این است تا مقدمات بحث زیرساخت‌های معاملاتی را فراهم کنیم که سال آینده عملیاتی خواهند شد تا از این طریق شاهد آغاز به کار سامانه بومی در بازار باشیم.

عشقی گفت: توسعه صندوق‌های سرمایه‌گذاری اقدام دیگری است که جزو برنامه‌های سال آینده است و به منظور سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در این بازار و کاهش ضرر و زیان سهامداران مدنظر قرار گرفت.

افزایش درآمد صادراتی «کچاد»

مقدار فروش صادراتی ماهانه شرکت معدنی و صنعتی چادرملو نسبت به ماه گذشته با رشد ۵۱۱ درصدی همراه بود که منجر به افزایش ۸۹ درصدی درآمد صادراتی این شرکت شد.

به گزارش بورس نیوز، شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در یازدهمین ماه سپری‌شده از امسال (منتهی به اسفندماه ۱۰۴۱) مقدار فروش محصولات خود را یک میلیون و ۰۳۱ هزار تن در سامانه کدال به ثبت رساند، مقدار فروش تجمیعی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو تا پایان بهمن‌ماه امسال ۳۱ میلیون و ۸۲۴ هزار تن بود، «کچاد» از فروش محصولات در این بازه زمانی ۷۳ هزار و ۳۳۱ میلیارد تومان درآمدزایی را به همراه داشت.

میزان درآمدی که معدنی و صنعتی چادرملو در بهمن‌ماه از فروش یک میلیون و ۰۳۱ هزار تن محصول خود به ثبت رساند برابر با ۳ هزار و ۲۲۲میلیارد تومان بود، «کچاد» در ۱۱ ماه گذشته به میانگین مقدار فروش یک میلیون و ۱۲۲ هزار تن در هر ماه رسید.

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو مقدار فروشی که در بهمن‌ماه جاری داشته است در مقایسه با بهمن‌ماه سال گذشته کاهش فروش داشته است.

مقدار فروش ماهانه شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در بهمن‌ماه ۱۰۴۱ در مقایسه با دی‌ماه ۱۰۴۱ نیز این شرکت صنعتی معدنی افزایش فروش ۵۱ درصدی را به خود دید. فروش محصولات شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در بازار داخل و خارج از کشور بود که افزایش درآمد ۸ درصدی نسبت به ماه گذشته را برای این شرکت رقم زد.

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در بهمن‌ماه، یک میلیون و ۰۷۳ هزار تن محصول تولید کرد همچنین این شرکت از ابتدای سال تا پایان بهمن‌ماه حدود ۶۱ میلیون ۸۰۷ هزار تن محصول تولید کرده است.

عمده‌ترین تولید این شرکت مربوط به محصول «کنسانتره آهن (خشک)» با ۹ میلیون و ۸۰۲ هزار تن و بعد از آن «گندله» با ۳ میلیون و ۵۹۳ هزار تن است. این شرکت بیشترین محصولی که در بهمن‌ماه تولید کرد نیز مربوط به «کنسانتره آهن (خشک)» است. «کچاد» در بهمن‌ماه امسال از فروش محصولات «فولاد در بازار داخل، عرضه برق تولیدی (نیروگاه)، گندله و آپاتیت» درآمدزایی انجام داد، معدنی و صنعتی چادرملو در بهمن‌ماه امسال مجموع مقدار فروش محصولات تولیدی خود در این دوره ماهانه را برابر با یک میلیون و ۰۳۱ هزار تن به اطلاع سهامداران رساند، همچنین «کچاد» از ابتدای سال مالی تا پایان بهمن نیز مقدار فروش خود در این دوره ۱۱ماهه را برابر با ۳۱ میلیون و ۸۲۴ هزار تن بود. این شرکت محصولات خود را در بازارهای داخلی و صادراتی به فروش رساند.

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو از ابتدای سال مالی تاکنون نزدیک به ۳۵۲ هزار تن از محصولات خود را در بازار صادراتی به فروش رساند.

این شرکت در بهمن‌ماه موفق شد که ۲۳ هزار و ۰۰۲ تن از محصولات خود را به خارج از کشور صادر کند؛ محصولاتی که در این بازار مورد استقبال متقاضیان واقع شد مربوط به «فولاد» بود.

مقدار فروش صادراتی ماهانه شرکت معدنی و صنعتی چادرملو نسبت به ماه گذشته با رشد ۵۱۱درصدی همراه بود که منجر به افزایش ۸۹درصدی درآمد صادراتی این شرکت شد.

